

No. 42966

**Estonia
and
Poland**

**Consular Convention between the Republic of Estonia and the Republic of Poland.
Tallinn, 2 July 1992**

Entry into force: *12 January 1997 by the exchange of instruments of ratification, in
accordance with article 51*

Authentic texts: *Estonian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 1 August 2006*

**Estonie
et
Pologne**

**Convention consulaire entre la République d'Estonie et la République de Pologne.
Tallinn, 2 juillet 1992**

Entrée en vigueur : *12 janvier 1997 par échange des instruments de ratification,
conformément à l'article 51*

Textes authentiques : *estonien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Estonie, 1er août 2006*

[ESTONIAN TEXT — TEXTE ESTONIEN]

Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline

KONSULAARKONVENTSIOON

Besti Vabariik ja Poola Vabariik, väljendades soovi tugevdada sõprust ja süvendada vastastikku kasulikku koostööd, juhindudes soovist reguleerida ja arendada mõlema riigi vahelisi konsulaarsuhteid, nende kodanike õiguste ja huvide kaitse maksimaalse hõlbustamise alusel, on otsustanud sõlmida konsulaarkonventsiooni ja leppinud kokku järgnevas:

I osa

MÄÄRATLUSED

Artikkel 1

1. Käesolevas konventsioonis kasutatud väljendeil on allpool toodud tähendused:

- 1) "konsulaarasutus" tähendab peakonsulaati, konsulaati, viitsekonsulaati või konsulaaragentuuri;
- 2) "konsulaarpiirkond" tähendab ala, mis on määratud konsulaarametile konsulaarfunktsioonide täitmiseks;
- 3) "konsulaarasutuse juht" tähendab inimest, kes on volitatud täitma vastavaid ülesandeid;
- 4) "konsulaarametnik" tähendab iga isikut, kaasa arvatud konsulaarasutuse juht, kes on volitatud täitma konsulaarfunktsioone;
- 5) "konsulaartöötaja" tähendab iga isikut, kes täidab administratiivseid või tehnilisi ülesandeid konsulaarasutuses;
- 6) "halduspersonali liige" tähendab iga isikut, kes on ametis konsulaarameti siseteenistuses;
- 7) "konsulaarasutuse liige" tähendab konsulaarametnikku, konsulaartöötajat või halduspersonali liiget;
- 8) "erapersonali liige" tähendab isikut, kes töötab ainult konsulaarasutuse liikme erateenistuses;

- 9) "perekonnaliige" tähendab konsulaarameti liikme abikaasat, nende lapsi ja vanemaid tingimusel, et nad elavad ühises majapidamises ja on konsulaarasutuse liikme ülalpidamisel;
- 10) "konsulaarruumid" tähendavad hooneid või hoonete osi, kaasa arvatud asutuse juhi residents, ja nende juurde kuuluvaid alasid, mida kasutatakse eranditult konsulaarasutuse töö vajadusteks, sõltumata sellest, kelle omand nad on;
- 11) "konsulaararhiiv" tähendab kõiki kirju, dokumente, korrespondentsi, raamatuid, filme, teabe kogumise ja kasutamise tehnilisi vahendeid, konsulaarameti registreid, šifreid ja koode, kartoteeke, samuti nende kaitseks ja säilitamiseks määratud esemeid;
- 12) "laev" tähendab iga tsiviiljuvvahendit, millel on õigus kanda lähetava riigi lippu ja mis on registreeritud selles riigis;
- 13) "õhusõiduk" tähendab iga tsiviillennuvahendit, millel on õigus kanda lähetava riigi tundemärke ja mis on registreeritud selles riigis.

2. Käesoleva konventsiooni määratlusi, mis puudutavad saatva maa kodanikke, kasutatakse vastavalt ka juriidiliste isikute ja muude, juriidilise isiku staatusega subjektide kohta, kes on määratletud saatva riigi seaduste ja muude eeskirjadega ja kelle alaline asukoht on selles riigis.

II osa
KONSULAARASUTUSTE MOODUSTAMINE JA KONSULAAR-
TÖÖTAJATE AMETISSE MÄÄRAMINE

Artikkel 2

1. Konsulaarasutuse võib vastuvõtva riigi territooriumil moodustada ainult selle riigi nõusolekul.

2. Konsulaarasutuse asukoha, tema klassi ja konsulaarpiirkonna määrab saatev riik, kooskõlastades need vastuvõtva riigi ametivõimudega.

3. Hilisemaid konsulaarasutuse asukoha, tema klassi ja konsulaarpiirkonna muudatusi võib saatev riik teha ainult vastuvõtva riigi nõusolekul.

Artikkel 3

1. Konsulaarasutuse juht võib asuda oma funktsioone täitma pärast konsuli patendi esitamist ning eksekvaatori saamist vastuvõtva riigi poolt.

2. Saatev riik esitab vastuvõtva riigi välisministeeriumile patendi konsulaarasutuse juhi määramise kohta oma diplomaatilise esinduse kaudu või muul sobival viisil. Patent sisaldab konsulaarasutuse juhi ees- ja perekonnanime ning klassi, kodakondsuse, konsulaarpiirkonna, milles ta oma funktsioone täidab, ning konsulaarasutuse asukoha.

3. Pärast patendi üleandmist konsulaarasutuse juhi määramise kohta annab vastuvõttev riik konsulaarasutuse juhile võimalikult lühikese aja jooksul eksekvaatori.

4. Kuni eksekvaatori andmiseni võib vastuvõttev riik anda konsulaarasutuse juhile nõusoleku ajutise funktsioonide täitmise kohta.

5. Hetkest, kui konsulaarasutuse juhil on lubatud täita oma funktsioone, ka ajutiselt, rakendavad vastuvõtva riigi

organid vajalikud abinõud, et konsulaarasutuse juht saaks oma

funktsioone täita.

Artikkel 4

Vastuvõtva riigi välisministeeriumile teatatakse kirjalikult:

- 1) konsulaarasutuse liikme ametisse astumisest pärast tema nimetamist, tema lõplikust ärasõidust või kohustuste täitmise lõpetamisest, samuti kõigist muudest tema staatust mõjutavatest muutustest, mis võivad tekkida tema konsulaarasutuses töötamise ajal;
- 2) konsulaarameti liikme perekonda kuuluva isiku saabumisest ja lõplikust ärasõidust või, kui see aset leiab, et mingi isik saab perekonnaliikmeks või lakkab seda olemast.
- 3) erapersonali liikme saabumisest ja lõplikust ärasõidust ning tema teenistusaja lõppemisest;
- 4) alaliselt vastuvõtvast riigis elava isiku kui konsulaarasutuse või erapersonali liikme tööle võtmisest ja vallandamisest.

Artikkel 5

1. Vastuvõtva riigi vastavad organid annavad tasuta igale konsulaarametnikule dokumendi, mis tõendab tema isikut ja ametikohta.

2. Käesoleva artikli 1. punktis määratu käib ka konsulaartöötajate, halduspersonali liikmete ja erapersonali liikmete kohta tingimusel, et need isikud pole vastuvõtva riigi kodanikud ja et neil puudub selles riigis alaline elukoht.

3. Käesoleva artikli 1. ja 2. punktis määratu käib vastavalt ka perekonnaliikmete kohta.

Artikkel 6

Konsulaarametnikuks võib olla ainult saatva riigi kodanik, kellel puudub vastuvõtvas riigis alaline elukoht ja kes ei pea selles riigis peale oma ameti mingit muud sissetulekut andvat ametit.

Artikkel 7

Vastuvõttev riik võib igal ajal, ilma kohustuseta oma otsust põhjendada, informeerida saatvat riiki diplomaatilisel teel või muul viisil sellest, et konsulaarasutuse juhile antud eksekvatuur võetakse ära või et konsulaarametnik on tunnistatud *persona non grata* ks või et ükskõik milline muu konsulaarpersonali liige on ebasoovitav isik. Sel juhul on saatev riik kohustatud sellise isiku ära kutsuma, kui ta on juba oma kohustusi täitma hakanud. Kui saatev riik ei täida mõistliku aja jooksul seda kohustust, võib vastuvõttev riik loobuda sellise isiku tunnistamisest konsulaarasutuse töötajana.

Artikkel 8

Notifitseerimise järel huvitatud riikidele ja neist ükskõik millise selge vastuseisu puudumisel võib saatev riik usaldada ühte riiki määratud konsulaarametile ka konsulaarfunktsioonide täitmise teises riigis.

Artikkel 9

Vastuvõtvale riigile pärast vastavat notifitseerimistja tema vastuseisu puudumisel võib saatva riigi konsulaaramet täita vastuvõtvas riigis kolmanda riigi konsulaarfunktsioone.

III osa
SOODUSTUSED, PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID

Artikkel 10

1. Vastuvõttev riik annab konsulaarasutusele igasuguseid soodustusi tema funktsioonide täitmisel ja rakendab vastavaid abinõusid selleks, et konsulaarasutuse töötajad saaksid täita oma ametiülesandeid, samuti kasutada käesolevas konventsioonis ette nähtud õigusi, privileege ja immunitete. Vastuvõttev riik rakendab vastavaid samme asutuse julgeoleku tagamiseks.

2. Vastuvõttev riik käitleb konsulaarametnikke vastava austusega ja rakendab kõiki vajalikke vahendeid takistamaks ükskõik millist rünnet nende isiku, vabaduse või väärikuse vastu.

Artikkel 11

1. Kui konsulaarasutuse juht ei saa oma kohustusi täita või kui konsulaarasutuse juhi ametikoht on täitmata, võib konsulaarasutuse juhina tegutseda ajutine juht.

2. Ajutise juhi ees- ja perekonnanimi notifitseeritakse kas saatva riigi diplomaatilise esinduse kaudu või kui sel riigil pole vastuvõttvas riigis diplomaatilisest esindust, siis konsulaarasutuse juhi kaudu, või kui tema ei saa seda teha, siis saatva riigi ükskõik millise vastava võimu kaudu vastuvõtva riigi välisministeeriumile või selle poolt määratud võimuorganile. Selline notifitseerimine peab alati olema ennetav. Vastuvõttev riik võib nõustuda, et ajutise juhi ülesandeid täidab isik, kes pole saatva riigi diplomaatiline esindaja ega ka vastuvõtva riigi konsulaarametnik.

3. Vastuvõtva riigi vastavad organid on kohustatud osutama ajutisele juhile abi ja kaitset. Ajal, kui ta asutust juhib, kehtivad praeguse konventsiooni sätted tema kohta samadel alustel kui vastava konsulaarasutuse juhi kohta. Vastuvõttev riik pole aga kohustatud ajutise juhi puhul tunnustama soodustusi, privileege ja immunitete, mille kasutamine konsulaarasutuse juhi puhul sõltub nõuetest, millele

ei vasta ajutine juht.

4. Kui saatev riik on käesoleva artikli 1. punktis määratud asjaoludel nimetanud ajutiseks juhiks saatva riigi diplomaatilise esinduse personali liikme või saatva riigi välisministeeriumi esindaja, kasutavad nad diplomaatilisi privileege ja immunitete, kui vastuvõttev riik pole sellele vastu.

Artikkel 12

1. Saatval riigil on õigus vastuvõtva riigi seadustes ja muudes eeskirjades ette nähtud tingimustel:

- 1) omandada, vallata või rentida maa-alasid, hooneid või hoonete osi, mis on määratud konsulaarameti asukohaks, konsulaarasutuse juhi residentsiks või teiste konsulaarasutuse töötajate elupaigaks;
- 2) ehitada või samadeks eesmärkideks kohandada hooneid omandatud aladel;
- 3) üle kanda sel teel saadud või ehitatud maa-alade, hoonete või hooneosade omandiõigust.

2. Vastuvõttev riik on kohustatud vajaduse korral aitama konsulaarasutusel hankida vastavaid elamispaiku oma liikmetele.

3. Käesoleva artikli 1. punkti määratlused ei vabasta saatvat riiki kohustusest arvestada ehituse (ehitusseaduste), urbanistika ja vanade ehitiste kaitse eeskirjade ja piirangutega territooriumil, millel asuvad või hakkavad asuma nimetatud maa-alad, hooned või nende osad.

Artikkel 13

1. Saatva riigi vapi koos saatva riigi ja vastuvõtva riigi keelse nimetusega, mis tähistavad konsulaarametit, võib paigutada hoonele, milles asub konsulaarasutus, samuti selle asutuse juhi residentsile.

2. Saatva riigi lipu võib välja panna hoonele, milles asub konsulaarasutus, ja konsulaarasutuse juhi residentsile.

3. Konsulaarasutuse juht võib saatva maa riigilipu asetada

samuti oma sõidukitele teenistusülesannete täitmise ajal.

Artikkel 14

1. Konsulaarruumid on puutumatud. Vastuvõtva riigi võimud ei või neisse siseneda ilma konsulaarasutuse juhi, saatva riigi diplomaatilise esinduse juhi või nendest ühe poolt määratud isiku nõusolekuta.

2. Käesoleva artikli 1. punktis määratu kehtib samuti konsulaarametnike ja konsulaartöötajate eluruumide kohta.

Artikkel 15

Konsulaarruumid, nende seadmed, konsulaarasutuse vara ja sõidukid ei allu mingile revireerimisviisile rahvusliku kaitse, ühiskondliku vajaduse või muudel eesmärkidel.

Artikkel 16

1. Konsulaarasutus, konsulaarasutuse juhi residents, samuti konsulaarasutuse töötajate eluruumid, mille omanik või üürija on saatev riik või ükskõik milline tema nimel tegutsev isik, on vabastatud kõigist riiklikest, regionaalsetest või kohalikest lõivudest ja maksudest, välja arvatud osutatud teenuste eest tasumine.

2. Käesoleva artikli 1. punktis ettenähtud soodustused ei käi lõivude ja maksude kohta, mis laienevad vastuvõtva riigi põhiseaduse ja muude eeskirjade alusel isikule, kes on sõlminud lepingu saatva riigi või viimase nimel tegutseva isikuga.

3. Käesoleva artikli 1. punkti määrangud käivad samuti sõidukite kohta, mis on saatva riigi omand ja on määratud konsulaarasutuse vajadusteks.

Artikkel 17

Konsulaararhiiv on puutumatu alati ja sõltumata sellest, kus ta asub.

Artikkel 18

1. Vastuvõttev riik lubab ja kaitseb konsulaarasutuse kõigil ametlikel eesmärkidel suhtlemise vabadust. Suhtlemiseks oma riigi valitsuse, diplomaatiliste esinduste ja konsulaar- ametitega sõltumata nende asukohast võib konsulaarasutus kasutada kõiki vastavaid ühendusvahendeid, kaasa arvatud diplomaatilised või konsulaarkullerid, diplomaatiline või konsulaarpost, aga ka kodeeritud või šifreeritud korrespondents. Konsulaarasutus võib üles seada raadiojaama ja seda kasutada ainult vastuvõtva riigi nõusolekul.

2. Konsulaarasutuse ametlik korrespondents on puutumatu. Väljend "ametlik korrespondents" tähistab kogu konsulaarasutust ja tema funktsioone puudutavat korrespondentsi.

3. Konsulaarpostil peavad olema tema iseloomu näitavad selged välised tunnemärgid ja ta võib sisaldada ainult ametlikku korrespondentsi, samuti ainult ametlikeks eesmärkideks ette nähtud dokumente ja esemeid.

4. Konsulaarpost ei kuulu avamisele ega kinnipidamisele. Kui aga vastuvõtva riigi vastavatel organitel on tõsised põhjused oletuseks, et post sisaldab muid esemeid, mitte korrespondentsi, dokumente ja käesoleva artikli 3. lõigus loetletud esemeid, võivad nad paluda, et saatva riigi volitatud esindaja avaks selle posti nende juuresolekul. Kui saatva riigi organid keelduvad seda palvet täitmast, saadetakse post tagasi sinna, kust ta pärineb.

5. Konsulaarkuller peab olema varustatud ametliku dokumendiga, mis kinnitab tema staatust ja näitab konsulaarposti moodustavate pakkide arvu. Konsulaarkulleriks võib olla ainult saatva riigi kodanik, kellel puudub alaline elukoht vastuvõtvas riigis. Oma funktsioonide täitmise ajal viibib konsulaarkuller vastuvõtva riigi kaitse all ning kasutab isikupuutumatust, samuti ei kuulu ta kinnipidamisele, arreteerimisele ega isikuvabaduse piiramisele mingil muul moel.

6. Konsulaarposti võib usaldada laeva kaptenile või õhusõiduki komandörile. Kapten varustatakse ametliku dokumendiga, mis loetleb konsulaarposti moodustavate pakkide arvu, kuid kaptenit ei peeta konsulaarkulleriks. Konsulaarametnik võib

konsulaarposti vastu võtta otse laeva kaptenilt või õhusõiduki komandörielt ning anda neile sellist posti selsamal viisil.

Artikkel 19

1. Konsulaarametnik ei allu vastuvõtva riigi kriminaal-, tsiviil- ja haldusjurisdiktsioonile. Ta kasutab isikupuutumast ega allu seetõttu kinnipidamisele, vahistamisele ega isikuvabaduse piiramisele mingil muul viisil.

2. Konsulaartöötaja või halduspersonali liige ei allu vastuvõtva riigi kriminaal-, tsiviil- ja haldusjurisdiktsioonile ametikohustuste täitmisel arendatava tegevusega.

3. Käesoleva artikli 1. ja 2. punkti määrang ei laiene tsiviilasjadele:

- 1) mis on tekkinud konsulaarasutuse liikme poolt sõlmitud lepingust, milles ta selgelt või kokkulepitud moel ei esine saatva riigi esindajana;
- 2) mis tulenevad konsulaarasutuse liikme poolt vastuvõtvast riigis ükskõik millise sõidukiga põhjustatud õnnetuse tõttu tekitatud kahjust;
- 3) mis puudutavad pärandusasju, kus konsulaarasutuse liige esineb pärija, nimekirja tegija, testamendi täitja, samuti päranduse haldaja või kuraatori rollis eraisikuna.

4. Käesoleva artikli 1.-3. punkti määrangud puudutavad samuti perekonnaliikmeid.

Artikkel 20

1. Saatev riik võib loobuda käesoleva konventsiooni 19. artikli 1. ja 2. punktis kirjeldatud privileegidest ja immunitetidest. See loobumine peab olema alati selgelt väljendatud ja notifitseeritakse vastuvõtvale riigile.

2. Kui konsulaarasutuse liige algatab hagi, mille puhul ta võiks kasutada jurisdiktsioonilist immuniteti, jääb ta ilma õigusest vihjata immunitedile ükskõik milliste vastastikuste hagide suhtes, mis on vahetult seotud põhihagiga.

3. Lahtiütlemine jurisdiktsioonilisest immunitedist

tsiviil- või administratiivmenetluses pole seotud loobumisega immuniteedist otsuse täideviimise vahendite suhtes. Selliste vahendite suhtes on vajalik eraldi lahtiütlemine.

Artikkel 21

1. Konsulaarasutuse liikme võib kutsuda tunnistajana tunnistusi andma kohtute ja teiste vastuvõtva riigi vastavate organite ette. Kui konsulaarametnik keeldub kohale tulemast või tunnistuste andmisest, ei saa tema vastu rakendada mingeid sunniabinõusid või sanktsioone.

Konsulaartöötaja ja halduspersonali liige ei tohi keelduda tunnistuste andmisest, välja arvatud käesoleva artikli 3. punktis loetletud juhud.

2. Vastuvõtva riigi organ, kes kutsub konsulaarasutuse liikme tunnistusi andma, ei tohi raskendada tema teenistusülesannete täitmist. Ta võib tunnistuse konsulaarasutuse töötajalt võtta ka konsulaarasutuses, -residentis või konsulaarasutuse töötaja korteris.

3. Konsulaarasutuse liige pole kohustatud tunnistusi andma, kui see on seotud tema teenistuskohustuste täitmisega, ega esitama ka ametlikku korrespondentsi või muid dokumente konsulaararhiividest. Sama kehtib ka konsulaarasutuse liikme perekonnaliikmete kohta seoses konsulaarameti tegevusest tulenevate faktidega.

4. Konsulaarasutuse töötaja pole kohustatud andma hinnanguid saatva riigi õiguseksperdina.

Artikkel 22

1. Konsulaarasutuse liige, samuti tema perekonnaliikmed on vastuvõttavas riigis vabastatud igasugustest isiklikest kohustustest ja igasugusest ükskõik millise iseloomuga avalikust teenistusest, sõjaväeteenistusest, samuti sõjaväekohustustest, nagu rekvireerimine, kontributsioonid ja majutamine.

Artikkel 23

Konsulaarasutuse liige, samuti tema perekonnaliikmed on vabastatud igasugustest kohustustest, mida vastuvõtva riigi jurisdiktsioon näeb ette seoses registreerimise, asumisloa ja muude välismaalasi puudutavate nõuetega.

Artikkel 24

1. Konsulaarasutuse liige, samuti tema perekonnaliikmed on vabastatud igasugustest lõivudest ja isiklikest maksudest ning andameist, riiklikest, regionaalsetest ja kohalikest maksudest, välja arvatud:

- 1) sellist laadi maksud, mis alati on lisatud kaupade või teenuste hinnale;
- 2) maksud ja lõivud isikliku kinnisvara pealt vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud käesoleva konventsiooni 16. artikli määratlused;
- 3) pärandusmaksud ja omandiõiguse ülekande maksud, mida võtab vastuvõttev riik;
- 4) lõivud ja maksud eratuludelt, kaasa arvatud tulud kapitalilt, mille allikas on vastuvõtvas riigis, samuti maksud vastuvõtva riigi kaubandus- või rahandusettevõtteis investeeritud kapitali pealt;
- 5) registreerimis-, kohtu-, hüpoteegi- ja tempellõivud, välja arvatud käesoleva konventsiooni 16. artiklis määratletu.

2. Konsulaarasutuse liige, kes võtab tööle isikuid, kelle hüvitus või töötasu ei ole vabastatud vastuvõtva riigi tulumaksudest, peab täitma kohustusi, mis selle riigi seadused ja muud eeskirjad on pannud tööandjaile seoses tulumaksude võtmisega.

Artikkel 25

1. Vastuvõttev riik lubab vastavalt oma seadustele ja eeskirjadele igasuguse vara sisse- ja väljavedu, vabastades

tollimaksust, andameist ja maksetest, välja arvatud pealelaadimis-, veo-, säilitus- ja mahalaadimistasu ning muu teenustasu:

- 1) konsulaarasutuse ametlikuks kasutamiseks määratud esemed;
- 2) esemed, kaasa arvatud sõidukid, mis on ette nähtud konsulaarasutuse töötajate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks, lugedes siia hulka ka nende ametialaseks kasutamiseks määratud esemed.

2. Konsulaarametniku ja tema perekonnaliikmete isiklik pagas on vabastatud kontrollimisest, kui ei ole tõsiseid põhjusi eeldada, et see sisaldab muid esemeid kui need, mis on loetletud käesoleva artikli 1. punktis kui sissevedamiseks lubatud või mille sisse- ja väljavedu on vastuvõtva riigi seaduste või karantiinieeskirjade järgi keelatud. Sellist kontrolli võib teha ainult konsulaarametniku või tema täievolilise esindaja juuresolekul.

Artikkel 26

Välja arvatud alad, kuhu pääsemist vastuvõtva riigi seadused ja muud eeskirjad riigi julgeoleku tõttu keelavad või piiravad, tagab vastuvõttev riik kõigile konsulaarasutuse liikmetele, samuti nende perekonnaliikmeile oma territooriumil liikumise ja ringisõitmise vabaduse. Samuti ei tee vastuvõttev riik konsulaarametnikule takistusi tema funktsioonide täitmisel.

Artikkel 27

1. Käesolevas konventsioonis ette nähtud privileegid ja immunitetid, välja arvatud 21. artikli punktides 3 ja 4 määratu, ei kuulu konsulaartöötajatele või halduspersonali liikmeile, kui nad on vastuvõtva riigi kodanikud või neil on alaline elukoht selles riigis.

2. Konsulaarasutuse liikme perekonnaliige, kes on vastuvõtva riigi kodanik või kellel on alaline elukoht selles riigis, või konsulaarasutuse liikme perekonnaliikmed, kes on vastuvõtva riigi

kodanikud või kellel on alaline elukoht selles riigis või kes arendavad vastuvõtvas riigis teenistust andvat tegevust, ei kasuta, välja arvatud 21. artikli 3. punktis määratu, mingeid privileege ega immunitete.

3. Välja arvatud 21. artikli 2. punktis määratu, ei kuulu käesolevas konventsioonis määratud privileegid ja immunitetid erapersonali liikmetele.

4. Vastuvõttev riik teostab oma jurisdiktsiooni käesoleva artikli punktides 1-3 loetletud isikute suhtes sel viisil, et ei raskenda tarbetult konsulaarasutuse funktsioonide täitmist.

Artikkel 28

Kõik isikud, kellele käesoleva konventsiooni järgi kuuluvad privileegid ja immunitetid, on kohustatud ilma neid privileege ja immunitete kahjustamata austama vastuvõtva riigi seadusi ja muid eeskirju, kaasa arvatud need, mis reguleerivad liikluse aluseid ja autode kindlustamist.

IV osa

KONSULAARFUNKTSIOONID

Artikkel 29

1. Konsulaarametnikul on õigus konsulaarpiirkonna piires täita käesolevas konventsiooni osas nimetatud funktsioone. Konsulaarametnik võib peale selle täita muid ametlikke konsulaarfunktsioone, mis ei ole vastuolus vastuvõtva riigi seadustega või millele see riik vastu ei ole.

2. Konsulaarametnik võib pärast vastava noodi üleandmist vastuvõtva riigi võimudele tegutseda saatva riigi esindajana iga rahvusvahelise organisatsiooni juures.

3. Konsulaarametnik võib seoses oma funktsioonide täitmisega pöörduda kirjalikult või suuliselt vastavate konsulaarpiirkonna võimude poole, samuti ka vastuvõtva riigi keskvoimude poole.

4. Konsulaarametnikul on õigus kasseerida konsulaarlõive vastavalt saatva riigi seadust. Konsulaarlõivud on vabad kõikidest vastuvõtva riigi maksudest ja lõivudest.

Artikkel 30

Konsulaarametnikul on õigus kaitsta saatva riigi ja tema kodanike huve.

Artikkel 31

Konsulaarametniku ülesannete hulka kuulub saatva riigi ja vastuvõtva riigi vaheliste kaubandus-, majandus-, teadus- ja kultuurisuhete arengu toetamine, samuti muul viisil nendevaheliste sõbralike suhete arengu toetamine.

Artikkel 32

1. Konsulaarametnikul on õigus:

- 1) pidada saatva riigi kodanike registrit;
- 2) vastu võtta teateid ning dokumente, mis puudutavad saatva riigi kodanike sündi ja surma;
- 3) võtta vastavuses saatva riigi seadustega vastu abiellu astumise avaldusi tingimusel, et mõlemal poolel on ~~see~~ riigi kodakondsus;

2. Konsulaarametnik informeerib vastuvõtva riigi vastavaid organeid saatva riigi kodanike sünni, abiellumise ja surma registreerimisest konsulaarasutuses, kui seda nõuavad vastuvõtva riigi seadused.

3. Käesoleva artikli 1. punkti 2. ja 3. alapunkti määrangud ei vabasta nimetatud isikuid kohustusest täita formaalsusi, mida nõuavad vastuvõtva riigi seadused.

Artikkel 33

Konsulaarametnikul on õigus:

- 1) anda välja kodanike passe, samuti tunnistada nende kehtivust või kehtetust vastavalt saatva riigi seadustele;
- 2) anda välja dokumente, mis lubavad saatvasse riiki

- sissesõitu, ja teha neis dokumentides lõplikke muudatusi;
- 3) anda välja viisasid.

Artikkel 34

Konsulaarametnikul on õigus:

- 1) vastu võtta, koostada, registreerida ja tõestada saatva riigi kodanike dokumente, kaasa arvatud perekonnaasjus ja kodakondsuse asjus;
- 2) koostada, registreerida, tõestada ja säilitada saatva riigi kodanike testamente;
- 3) koostada, registreerida ja tõestada lepinguid, mis on sõlmitud saatva riigi kodanike vahel, ja tõestada ühepoolseid tahteavaldusi, kui need lepped ja aktid pole vastuolus vastuvõtva riigi seadustega. Konsulaaramet ei või aga koostada, registreerida ega tõestada selliseid leppeid, mis kehtestavad või likvideerivad õiguse omada vastuvõtvas riigis asuvat kinnisvara;
- 4) koostada, registreerida ja tõestada ühelt poolt saatva riigi kodanike ning teiselt poolt vastuvõtva riigi või kolmanda riigi kodanike vahelisi lepinguid, kui need lepingud tuleb täita või nad väljendavad juriidilist fakti ainult saatvas riigis, samuti tingimusel, et nad ei ole vastuolus vastuvõtva riigi õigusega.
- 5) legaliseerida väljasaatva riigi või vastuvõtva riigi valitsuste ja ametiasutuste poolt välja antud dokumente, samuti tõestada nende dokumentide koopiaid, tõlkeid ja väljakirjutusi;
- 6) tõlkida dokumente ja tõestada tõlgete õigsust;
- 7) tõestada väljasaatva riigi kodanike allkirju;
- 8) võtta väljasaatva riigi kodanikelt või selle riigi kodanike jaoks säilitamisele dokumente, raha või igasuguseid esemeid, kui see pole vastuolus vastuvõtva riigi seaduste ja muude eeskirjadega. Sellist deposiiti võib vastuvõtvast riigist välja vedada

- ainult selle riigi seadustest ja muudest eeskirjadest kinni pidades;
- 9) anda välja kaupade päritolu tõestavaid dokumente.

Artikkel 35

Konsulaarametniku poolt koostatud, tõestatud või tõlgitud dokumente, mis on seotud käesoleva konventsiooni 34. artikli määrangutega, tunnustatakse vastuvõtvas riigis dokumentidena, mis väljendavad sama juriidilist fakti, ja neil on sama jõud kui dokumentidel, mille on koostanud, tõestanud või tõlkinud vastuvõtva riigi enda vastavad organid.

Artikkel 36

Konsulaarametnik on õigustatud kohtu- ja kohtujärgseid dokumente kätte andma ja läbi viima ülekuulamisi vastavuses kohustavate rahvusvaheliste lepingutega, nende lepingute puudumise korral aga vastavalt vastuvõtva riigi seadustele ja muudele ettekirjutustele. Seda õigust võib realiseerida ainult saatva riigi kodaniku suhtes ja ilma sunnivahendite kasutamiseta.

Artikkel 37

Konsulaarametnikul on väljasaatva riigi ja vastuvõtva riigi seaduste ja eeskirjade piires hooldusõigus saatva riigi alaealiste ning teiste piiratud teovõimega kodanike suhtes, kui nad vajavad hoolekannet või eestkostet.

Artikkel 38

Vastuvõtva riigi vastavad organid informeerivad kohe konsulaarametnikku saatva riigi kodaniku surmast ja annavad talle tasuta üle surmaakti koopia.

Artikkel 39

1. Vastuvõtva riigi vastavad organid informeerivad kohe konsulaarametnikku selles riigis saatva riigi kodaniku pärandi avanemisest, samuti pärandi avanemisest sõltumata surnu kodakondsusest, kui saatva riigi kodanik on pärandi suhtes pärija, volitatu või nimistu vastuvõtja või muul põhjusel pärandi vastuvõtmiseks volitatu.

2. Vastuvõtva riigi vastavad organid võtavad tarvitusele vajalikke abinõusid, mis on ette nähtud selle riigi seadustes ja muudes eeskirjades kindlustamaks pärandit ja andmaks konsulaarametnikule üle testamendi koopiat, kui see oli koostatud, samuti kogu olemasolevat teavet, mis puudutab pärandit, pärimisõiguslike isikute asukohta, pärandi väärtust ja koostisosi koos kvootidega, mis tulenevad üldisest kindlustusest, töötasust ja kindlustuspoliisidest. Nad informeerivad ka pärandusprotseduuride algusest või käigust.

3. Konsulaarametnik on volitatud, ilma vajaduseta esitada volitusi, esindama kas otse või oma esindaja kaudu vastuvõtva riigi kohtute ja muude vastavate organite ees saatva riigi kodanikku, kellel on õigus pärandile või kellel on nõudeid pärandi suhtes vastuvõtvast riigis, kui teda kohal ei ole või ta ei ole oma täievolilist esindajat määranud.

4. Konsulaarametnikul on õigus nõuda:

- 1) pärandi kindlustamist, pitseri pealepanekut ja mahavõtmist, pärandit kaitsvate abinõude rakendamist, seejuures pärandi hooldaja määramiseks, samuti on konsulaarametnikul õigus osaleda nendes tegevustes;
- 2) pärandi koostisse kuuluva vara müümist, samuti selleks müügiks määratud kuupäeva teatamist, et ta saaks kohal olla.

5. Pärast pärandustoimingute või muu ametliku tegevuse lõpetamist teatavad vastuvõtva riigi vastavad organid sellest viivitamatult konsulaarametnikule ning pärast võlgade, maksude ja andamite tasumist annavad talle kolme kuu jooksul üle tema poolt esindatavate isikute pärandi või pärandi osad.

6. Konsulaarametnikul on õigus saada õigustatud isikutele

üleandmiseks pärandi osi ja nimekirju, mis kuuluvad saatva riigi kodanikele, kellel ei ole alalist elukohta vastuvõtvast riigis, samuti kvoote, mis kuuluvad õigustatud isikutele hüvituse, pensioni, saamata jäänud töötasu ja kindlustuspoliiside kaudu.

7. Omandi ja võlgade üleandmine saatvale riigile vastavalt käesoleva artikli punktide 5 ja 6 määranguile võib toimuda ainult vastavuses vastuvõtva riigi seaduste ja muude eeskirjadega.

Artikkel 40

1. Kui saatva riigi kodanik, kellel ei olnud alalist asukohta vastuvõtvast riigis, sureb selles riigis viibimise ajal, kuulub tema poolt mahajäetud vara julgestamisele vastuvõtva riigi vastavate organite poolt, seejärel aga ilma eriprotseduurideta üleandmisele saatva riigi konsulaarametnikule. Konsulaarametnik tasub surnud isiku poolt tema vastuvõtvast riigis viibimise ajal tehtud võlad summas, mis on piiratud üleantud vara väärtusega.

2. Käesoleva artikli 1. punktis kirjeldatud omandi kohta kehtivad käesoleva konventsiooni 39. artikli 7. punkti määrangud.

Artikkel 41

Konsulaarametnikul on õigus esindada vastuvõtva riigi võimude ees saatva riigi kodanikku, kui see isik mittekohalviibimise või muude tõsiste põhjuste tõttu ei saa vajalikul ajal oma õigusi ja huve kaitsta. Seda esindamist võib pikendada seniks, kuni esindatav isik määrab oma voliniku või asub isiklikult oma õigusi ja huve kaitsma.

Artikkel 42

1. Konsulaarametnikul on õigus astuda ühendusse ja kohtuda iga saatva riigi kodanikuga, anda talle nõu ja igakülgset abi, hädavajalikel juhtudel aga astuda samme talle juriidilise abi osutamiseks. Vastuvõttev riik ei tohi mingil moel piirata saatva riigi kodaniku kontakti konsulaarametnikuga või takistada tema pääsu konsulaarametis.

2. Vastuvõtva riigi vastavad võimud informeerivad vastavat konsulaarasutust viivitamatult, seejuures hiljemalt kolme päeva jooksul, saatva riigi kodaniku vahistamisest, kinnipidamisest või mingil muul viisil vabadusest ilmajätmisest.

3. Konsulaarametnikul on õigus viivitamatult, s.t. hiljemalt nelja päeva jooksul kohtuda ja seada sisse kontakt oma riigi kodanikuga, kes on vahistatud, kinni peetud või vabadusest muul viisil ilma jäetud või kes kannab vanglakaristust.

Käesolevas punktis määratletud õigusi tunnustatakse vastavalt vastuvõtva riigi seadustele ja eeskirjadele, kuid tingimusel, et mainitud seadused ja eeskirjad pole nende õigustega vastuolus.

4. Vastuvõtva riigi vastavad võimud informeerivad viivitamatult saatva riigi vastavat konsulaarasutust õnnetusjuhtumeist, mille ohvriks on langenud saatva riigi kodanikud.

Artikkel 43

1. Konsulaarametnikul on õigus anda igasugust abi saatva riigi laevadele või nende meeskondadele asukohariigi sadamates, territoriaal- või sisevetes.

2. Konsulaarametnik võib astuda oma riigi laeva pardale viivitamatult pärast tema sisenemisega kaasnevate operatsioonide tegemist; laeva kapten ja meeskonnaliikmed võivad aga astuda temaga kontakti.

3. Konsulaarametnik võib kasutada järelevalve ja inspeksiooni õigust saatva riigi laevade ja nende meeskondade suhtes. Sel eesmärgil võib ta samuti viibida neil laevadel, võtta vastu kaptenite ja meeskonnaliikmete visiite.

4. Konsulaarametnik võib pöörduda abi saamiseks vastuvõtva riigi vastavate võimude poole kõigis küsimustes, mis puudutavad tegevust saatva riigi laeva, selle kapteni ja meeskonna liikmete suhtes.

Artikkel 44

Konsulaarametnikul on õigus saatva riigi laevade suhtes:

- 1) ilma vastuvõtva riigi õigusi kahjustamata selgitada kõiki juhtumeid, mis on leidnud aset laeva pardal reisi ajal ja seisakutel, üle kuulata kaptenit ja ükskõik millist meeskonnaliiget; kontrollida laeva dokumente, võtta vastu tunnistusi, mis puudutavad laeva reisi ja sihtkohta, samuti kergendada laeva sisenemist sadamasse, seal viibimist ning väljumist;
- 2) lahendada kõiki kapteni ja laeva meeskonna liikmete vahelisi vaidlusi, kaasa arvatud vaidlused palga ja töölepingu üle;
- 3) astuda vajalikke samme kapteni või ükskõik millise laeva meeskonna liikme ravimise ja kojutoimetamise asjus;
- 4) anda kaptenile või meeskonnaliikmetele õigusabi nende suhetes kohtute ja teiste vastuvõtva riigi organitega ning sel eesmärgil tagada neile õigusabi ja tõlkimine;
- 5) koostada, vastu võtta, registreerida või tõestada deklaratsioone või muid dokumente, mis puudutavad laeva ja on ette nähtud oma riigi seadustes;
- 6) toimetada igasuguseid muid tegevusi, mis on ette nähtud saatva riigi poolt meresõidu asjus, tingimusel, et nad pole vastuolus vastuvõtva riigi seaduste ja muude eeskirjadega.

Artikkel 45

1. Vastuvõtva riigi kohtud ja muud vastavad organid ei tohi realiseerida oma jurisdiktsiooni saatva riigi laevadel toimepandud kuritegude suhtes, välja arvatud:

- 1) kuriteod, mis on toime pandud vastuvõtva riigi kodaniku poolt või tema vastu või ükskõik millise teise isiku poolt või tema vastu, kui see isik ei ole laeva meeskonna liige;
- 2) kuriteod avaliku korra vastu, vastuvõtva riigi,

- sadama, territoriaal- või sisevete julgeoleku vastu;
- 3) kuriteod vastuvõtva riigi seaduste vastu või muu ühiskonna tervist, elu kaitset merel, immigratsiooni, tollieeskirju, mere reostust või illegaalset meelemürgivedu puudutatavate ettekirjutuste vastu;
 - 4) kuriteod, mille eest vastuvõtva riigi õiguse järgi on ette nähtud vabaduskaotus vähemalt viis aastat või karmim karistus.

2. Muudel juhtudel võivad ülalmainitud organid tegutseda ainult konsulaarametniku palvel või nõusolekul.

Artikkel 46

1. Sel juhtumil, kui kohus või muud vastavad vastuvõtva riigi organid kavatsesid rakendada sunnivahendeid või läbi viia ükskõik millist juurdlust saatva riigi laeva pardal, on vastuvõtva riigi vastavad võimud kohustatud sellest ette teatama konsulaarasutusele. Selline teatamine peab toimuma enne vastava tegevuse alustamist, et võimaldada konsulaar- ametnikule või tema esindajale viibida vastava tegevuse sooritamise juures. Kui konsulaarasutuse eelinformeerimine on võimatu, teevad vastuvõtva riigi vastavad organid seda võimalikult kiiresti, seejuures mitte hiljem hetkest, kui mainitud tegevust tahetakse alustada. Vastuvõtva riigi vastavad organid hõlbustavad konsulaarametniku kohtumist kinnipeetud või vahistatud isikuga ning temaga kõnelemist, samuti vastavate sammude astumist kaitsmaks sellise isiku huve.

2. Käesoleva artikli 1. punkti määrangud kehtivad ka juhul, kui kohaliku sadama võimud kavatsesid kaptenit või laeva meeskonna liikmeid maismaal üle kuulata.

3. Käesoleva artikli määrangud ei kehti aga tavalise tolli-, passi- ja sanitaarkontrolli kohta, samuti ükskõik millise tegevuse kohta, mis on ette võetud laeva kapteni palvel või nõusolekul.

Artikkel 47

Kui meeskonnaliige, kes ei ole vastuvõtva riigi kodanik, on selles riigis ilma kapteni loata saatva riigi laevalt lahkunud, osutavad vastuvõtva riigi vastavad võimud konsulaarametniku palvel abi selle isiku otsimisel.

Artikkel 48

1. Kui saatva riigi laev on purunenud, teda on kahjustatud, ta on jooksnud madalikule, paisatud kaldale või temaga on toimunud muu avarii vastuvõtvas riigis, või kui ükskõik millise saatva riigi kodaniku omandiks olevasse laadungisse kuuluv ese on kandnud kahju laeva avarii puhul ja leitud vastuvõtva riigi kaldalt või tema lähedusest või toimetatud selle riigi sadamasse, siis teevad vastuvõtva riigi vastavad võimud selle võimalikult ruttu konsulaarametnikule teatavaks.

2. Käesoleva artikli 1. punktis määratu korral rakendavad vastuvõtva riigi vastavad organid kõiki vajalikke abinõusid korraldamaks laeva reisijate, meeskonna, laeva seadmete, laadungi, varude ja muu laeval oleva päästmist ja kaitset, samuti vältimaks omandiõiguse rikkumist. See käib ka laeva või tema laadungi osa moodustavate esemete kohta, mis asuvad laevast eemal. Kõigist rakendatud abinõudest teatavad vastuvõtva riigi vastavad organid võimalikult ruttu konsulaarasutusele.

3. Konsulaarametnik võib osutada igakülgset abi sellisele laevale, tema reisijatele ja meeskonna liikmetele; sel eesmärgil võib ta paluda abi vastuvõtva riigi vastavate võimude käest. Konsulaarametnik võib taotleda ükskõik millist tegevust, mis on mainitud käesoleva artikli 2. punktis, samuti taotleda laeva remondi alustamist või jätkamist, või võib pöörduda vastuvõtva riigi vastavate võimude poole palvega selliste abinõude rakendamiseks.

4. Kui saatva riigi laev, mis on teinud läbi avarii, või ükskõik milline sellele laevale kuuluv ese on leitud vastuvõtva riigi kaldalt või selle lähedalt või toimetatud selle riigi sadamasse, ja kui ei laeva kapten ega omanik ega tema esindaja

ega kindlustaja ei saanud rakendada abinõusid sellise laeva või esemete kaitsmiseks või valdamiseks, siis on konsulaarametnik volitatud omaniku nimel rakendada selliseid vahendeid, mida võiks samadel eesmärkidel teha omanik ise. Selle lõigu määranng käib ka ükskõik millise eseme kohta, mis kuulub laeva laadungi koosseisu ja on saatva riigi kodaniku või juriidilise isiku omand.

5. Kui ükskõik milline ese, mis on avarii teinud kolmanda riigi laeva laadungi osa ja on saatva riigi kodaniku või juriidilise isiku omand, on leitud vastuvõtva riigi kaldalt, kalda lähedalt või toimetatud selle riigi sadamasse, ja kui ei laeva kapten ega eseme omanik ega tema esindaja ega kindlustaja ei saa astuda samme sellise eseme kaitsmiseks või valdamiseks, siis tunnustatakse, et konsulaarametnik on volitatud omaniku nimel rakendada selliseid vahendeid, mida võiks samadel eesmärkidel teha omanik ise.

Artikkel 49

1. Kui saatva riigi laeva kapten või meeskonna liige on surnud või hukkunud vastuvõtvas riigis laeval või maal, siis on kapten või tema asetäitja või saatva riigi konsulaarametnik ainsaina kompetentsed surnu või hukkunu esemete, väärtasjade ja muu vara nimestike koostamiseks, samuti muuks vältimatuks tegevuseks, julgestamaks vara, ja tema üleandmiseks, likvideerimaks pärandit.

2. Kui laeva kapten või meeskonnaliige, kes on vastuvõtva riigi kodanikud, on surnud või hukkunud, saab kapten või tema asetäitja käesoleva artikli 1. punktis mainitud inventari nimistu koopia vastuvõtva riigi organile, kes on volitatud igasuguseks vältimatuks tegevuseks, julgestamaks vara, vajaduse korral ka likvideerimaks pärandit. Need organid informeerivad oma tegevusest saatva riigi konsulaarasutust.

Artikkel 50

Artiklite 43-49 määranngud kehtivad vastavalt samuti õhusõidukite suhtes tingimusel, et see rakendus ei ole vastuolus

kahe- või mitmepoolsete lennunduslepingutega, mis kehtivad leppeosaliste poolte vahel.

V osa
LÕPPMÄÄRANGUD
Artikkel 51

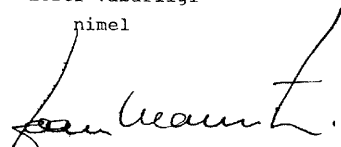
1. Käesolev konventsioon kuulub ratifitseerimisele ja jõustub 30 päeva pärast ratifitseerimisdokumentide vahetamise järel, mis toimub

2. Käesolev konventsioon on sõlmitud piiramatuks ajaks. Konventsiooni võidakse üles öelda notifitseerimise teel kummagi lepinguosalise poolt. Sellisel juhtumil kaotab ta jõu pärast kuut kuud ülesütlemispäevast.

Selle kinnituseks on kõrgete lepinguosaliste täievolilised esindajad käesolevale konventsioonile alla kirjutanud ja varustanud ta oma pitsritega.

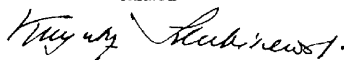
Koostatud TALLINNAS 2. juulil 1992. aastal kahes eksemplaris, kumbki eesti ja poola keeles, kusjuures mõlemal tekstil on sama jõud.

Eesti Vabariigi
nimel

JAAAN MANITSKI

Poola Vabariigi
nimel

KRZYSZTOF SKUBISZEWSKI

[POLISH TEXT — TEXTE POLONAIS]
KONWENCJA KONSULARNA

między Republiką Estońską a Rzeczpospolitą Polską

Republika Estońska i Rzeczpospolita Polska,

wyrażając wolę umocnienia przyjaźni i pogłębienia
wzajemnie korzystnej współpracy,

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwi-
jania stosunków konsularnych między obydwoma Państwami na
zasadach jak najdalej idących ułatwień w ochronie praw
i interesów ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i uzgo-
dniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

D E F I N I C J E

Artykuł 1

1. Stosowane w niniejszej Konwencji wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- 1/ "urząd konsularny" oznacza każdy konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- 2/ "okręg konsularny" oznacza obszar wyznaczony urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- 3/ "kierownik urzędu konsularnego" oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- 4/ "urzędnik konsularny" oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;
- 5/ "pracownik konsularny" oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;
- 6/ "członek personelu służby" oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- 7/ "członkowie urzędu konsularnego" oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;

- 8/ "członek personelu prywatnego" oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- 9/ "członek rodziny" oznacza małżonkę albo małżonka członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem, że wspólnie z nim zamieszkują i są na utrzymaniu członka urzędu konsularnego;
- 10/ "pomieszczenia konsularne" oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego czyją są własnością, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, włącznie z rezydencją kierownika urzędu konsularnego;
- 11/ "archiwa konsularne" oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, techniczne zasoby gromadzenia i wykorzystania informacji, rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również przedmioty wyposażenia służące do ich zabezpieczenia i przechowywania;
- 12/ "statek" oznacza każdą cywilną jednostkę pływającą, uprawnioną do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie;
- 13/ "statek powietrzny" oznacza każdą cywilną jednostkę latającą uprawnioną do używania oznaki przynależności Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie.

2. Postanowienia niniejszej Konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych i innych podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym Państwie.

ROZDZIAŁ II

USTANAWIANIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ MIANOWANIE CZŁONKÓW URZĘDU KONSULARNEGO

Artykuł 2

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są ustalane przez Państwo wysyłające i podlegają aprobachie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy i okręgu konsularnego mogą być dokonywane przez Państwo wysyłające jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedłożeniu listów komisyjnych i po udzieleniu exequatur przez Państwo przyjmujące.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne za pośrednictwem swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub inną stosowną drogą ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego. Listy komisyjne zawierają imiona, nazwisko i stopień kierownika urzędu konsularnego, obywatelstwo, okręg konsularny, w którym ma on wykonywać swoje funkcje oraz siedzibę urzędu konsularnego.

3. Po złożeniu listów komisyjnych Państwo przyjmujące udzieli w możliwie najkrótszym czasie exequatur.

4. Do czasu udzielenia exequatur, Państwo przyjmujące może wydać kierownikowi urzędu konsularnego zgodę na tymczasowe wykonywanie jego funkcji.

5. Z chwilą dopuszczenia do wykonywania funkcji, nawet tymczasowo, organy Państwa przyjmującego podejmą niezbędne środki, aby kierownik urzędu konsularnego mógł wykonywać swoje funkcje.

Artykuł 4

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

- 1/ o przybyciu do urzędu członka urzędu konsularnego po mianowaniu, jego ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu wykonywania obowiązków oraz o wszystkich innych zmianach mających wpływ na jego status, które mogą powstać w czasie zatrudnienia w urzędzie konsularnym;

- 2/ o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- 3/ o przybyciu i ostatecznym wyjeździe członka personelu prywatnego oraz zakończeniu jego służby;
- 4/ o zatrudnieniu i zwolnieniu osoby zamieszkałej na stałe w Państwie przyjmującym, jako członka urzędu konsularnego lub członka personelu prywatnego.

Artykuł 5

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu odpowiedni dokument stwierdzający jego tożsamość i stanowisko.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosują się także do pracowników konsularnych, członków personelu służby oraz członków personelu prywatnego pod warunkiem, że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego, ani nie posiadają w tym Państwie stałego miejsca pobytu.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 6

Urzędnikiem konsularnym może być jedynie obywatel Państwa wysyłającego, nie mający w Państwie przyjmującym stałego miejsca pobytu i nie wykonujący w tym Państwie, poza swymi funkcjami urzędowymi, żadnej innej działalności o charakterze zarobkowym.

Artykuł 7

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej lub inną stosowną drogą Państwo wysyłające o tym, że exequatur udzielone kierownikowi urzędu konsularnego zostało cofnięte albo, że urzędnik konsularny został uznany za persona non grata, lub że jakikolwiek inny członek urzędu konsularnego jest osobą niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę, jeżeli przystąpiła już do wykonywania funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

Artykuł 8

Po notyfikacji państwom zainteresowanym i w braku wyraźnego sprzeciwu któregośkolwiek z nich, Państwo wysyłające może powierzyć urzędowi konsularnemu ustanowionemu w jednym państwie, wykonywanie funkcji konsularnych w innym państwie.

Artykuł 9

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku jego sprzeciwu, urząd konsularny Państwa wysyłającego może wykonywać w Państwie przyjmującym funkcje konsularne na rzecz państwa trzeciego.

ROZDZIAŁ III

UŁATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 10

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swą działalność urzędową oraz korzystać

z praw, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji. Państwo przyjmujące podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa urzędu konsularnego.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobieżenia jakiegokolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 11

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie ma możliwości wykonywania swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego jest nie obsadzone, jako kierownik urzędu konsularnego może czasowo działać tymczasowy kierownik.

2. Imiona i nazwisko tymczasowego kierownika są notyfikowane przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego, bądź gdy Państwo to nie ma przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym przez kierownika urzędu konsularnego, bądź w razie, gdy ten nie może tego uczynić, przez właściwy organ Państwa wysyłającego ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub organowi wyznaczonemu przez to ministerstwo. Notyfikacja ta powinna być w zasadzie dokonana uprzednio. Państwo przyjmujące może uzależnić od swej zgody dopuszczenie jako tymczasowego kierownika osoby, która nie jest przedstawicielem dyplomatycznym ani urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego powinny udzielać tymczasowemu kierownikowi pomocy i ochrony. W czasie, gdy kieruje on urzędem, postanowienia niniejszej Konwencji mają do niego zastosowanie na tych samych zasadach jak do kierownika danego urzędu konsularnego. Państwo przyjmujące nie jest jednak obowiązane do przyznawania tymczasowemu kierownikowi ułatwień, przywilejów i immunitetów, z których korzystanie przez kierownika urzędu konsularnego uzależnione jest od warunków, których nie spełnia tymczasowy kierownik.

4. Gdy w okolicznościach przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu tymczasowym kierownikiem jest mianowany przez Państwo wysyłające członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Państwa wysyłającego, korzysta on z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, jeżeli Państwo przyjmujące temu się nie sprzeciwia.

Artykuł 12

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego:

- 1/ nabywać na własność, posiadać lub wynajmować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania innych członków urzędu konsularnego;

- 2/ budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- 3/ przenosić prawa własności terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Państwo przyjmujące powinno w razie potrzeby pomóc urzędowi konsularnemu w uzyskaniu odpowiednich mieszkań dla jego członków.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie budownictwa, urbanistyki i ochrony zabytków, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się lub będą się znajdować wymienione tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 13

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i w języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny i na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może również umieszczać na swoich środkach transportu flagę Państwa wysyłającego, w czasie gdy są używane dla celów służbowych.

Artykuł 14

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do pomieszczeń mieszkalnych urzędników konsularnych i pracowników konsularnych.

Artykuł 15

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej, użyteczności publicznej, lub w innych celach.

Artykuł 16

1. Pomieszczenia urzędu konsularnego, rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające lub jakakolwiek osoba działająca w jego imieniu, są zwolnione od wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat należnych za świadczenie określonych usług.

2. Zwolnień przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do opłat i podatków ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 17

Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego gdzie się znajdują.

Artykuł 18

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną, jak również korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może zainstalować i używać radiowe urządzenie nadawczo-odbiorcze jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna. Wyrażenie "korespondencja urzędowa" oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji.

3. Poczta konsularna powinna posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jej charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie dla celów urzędowych.

4. Poczta konsularna nie podlega otwarciu, ani zatrzymaniu. Jeżeli jednak właściwe organy Państwa przyjmującego mają poważne podstawy aby przypuszczać, że poczta zawiera inne przedmioty niż korespondencja, dokumenty i przedmioty określone w ust. 3 niniejszego artykułu, mogą prosić, aby poczta ta została otwarta w ich obecności przez

upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli organy Państwa wysyłającego odmówią zastosowania się do tej prośby, poczta zostanie zwrócona do miejsca, skąd pochodzi.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek, stanowiących pocztę konsularną. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji, kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego i korzysta z nietykalności osobistej oraz nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

6. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku lub dowódcy statku powietrznego. Kapitan lub dowódca będzie zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną, jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może swobodnie odebrać pocztę konsularną bezpośrednio od kapitana statku albo dowódcy statku powietrznego i przekazać taką pocztę w ten sam sposób.

Artykuł 19

1. Urzędnik konsularny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Pracownik konsularny oraz członek personelu służby korzystają z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności wykonywanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

3. Postanowień ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw cywilnych:

- 1/ wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- 2/ wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego przez członka urzędu konsularnego w Państwie przyjmującym jakimkolwiek środkiem transportu;
- 3/ dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej.

4. Postanowienia ust. 1-3 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 20

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w ust. 1 i 2 artykułu 19 niniejszej Konwencji. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i notyfikowane Państwu przyjmującemu.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za pociągające za sobą zrzeczenie się immunitetu od środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków, niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 21

1. Członek urzędu konsularnego może być wezwany do składania zeznań w charakterze świadka przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Jeżeli urzędnik konsularny odmawia stawienia się lub złożenia zeznań nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu ani sankcji. Pracownik konsularny i członek personelu służby nie mogą odmówić złożenia zeznań, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Organ Państwa przyjmującego, wzywający członka urzędu konsularnego do złożenia zeznań nie powinien utrudniać wykonywania jego obowiązków służbowych. Może odebrać takie zeznanie od członka urzędu konsularnego w urzędzie konsularnym, rezydencji lub w jego mieszkaniu.

3. Członek urzędu konsularnego nie jest zobowiązany do składania zeznań co do spraw związanych z wykonywaniem swych obowiązków urzędowych ani do przedkładania urzędowej korespondencji lub innych dokumentów z archiwów konsularnych. Postanowienie to ma również zastosowanie do członków rodziny członka urzędu konsularnego oraz do członków personelu prywatnego w odniesieniu do faktów, które są związane z działalnością urzędu konsularnego.

4. Członek urzędu konsularnego nie jest zobowiązany do udzielania opinii jako rzeczoznawca prawa Państwa wysyłającego.

Artykuł 22

Członek urzędu konsularnego, jak również członkowie jego rodziny są zwolnieni w Państwie przyjmującym od wszelkich świadczeń osobistych i od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek charakteru, od służby wojskowej oraz od obowiązków wojskowych, takich jak rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie.

Artykuł 23

Członek urzędu konsularnego, a także członkowie jego rodziny są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego odnośnie rejestracji, zezwolenia na pobyt i innych podobnych wymagań, jakie dotyczą cudzoziemców.

Artykuł 24

1. Członek urzędu konsularnego, jak również członkowie jego rodziny są zwolnieni od wszelkich opłat oraz podatków osobistych i rzeczowych - państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem:

- 1/ podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj są wliczane w cenę towarów lub usług;
- 2/ opłat i podatków od prywatnego mienia nieruchomego położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 16 niniejszej Konwencji;
- 3/ podatków od spadku i podatków od przeniesienia prawa własności pobieranych przez Państwo przyjmujące;
- 4/ opłat i podatków od prywatnych dochodów, łącznie z dochodami od kapitału, mających swe źródło w Państwie przyjmującym oraz podatków od kapitału zainwestowanego w przedsiębiorstwach handlowych lub finansowych w Państwie przyjmującym;
- 5/ opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i stempowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 16 niniejszej Konwencji.

2. Członek urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwalniane od podatków od dochodów w Państwie przyjmującym, powinien wypełniać obowiązki nakładane na pracodawców przez ustawy i inne przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatków od dochodów.

Artykuł 25

1. Państwo przyjmujące zgodnie z obowiązującymi ustawami i innymi przepisami zezwala na wwóz i wywóz, zwalnia od cła, podatku i opłat, z wyjątkiem opłat od załadunku, przewozu, przechowywania i wyładunku lub innych usług:

- 1/ przedmioty przeznaczone do oficjalnego użytku urzędu konsularnego;
- 2/ przedmioty, łącznie ze środkami transportu, przeznaczone do osobistego użytku członków urzędu konsularnego lub członków ich rodzin, zaliczając do nich przedmioty przeznaczone do ich urzędzenia się.

2. Bagaż osobisty urzędnika konsularnego i członków jego rodziny jest zwolniony od przeprowadzania kontroli, jeśli nie ma poważnych powodów do przypuszczeń, że zawiera przedmioty inne niż te, na których wwóz zezwala się stosownie do punktu 2 ust. 1 niniejszego artykułu, albo przedmioty których wwóz i wywóz jest zabroniony stosownie do ustawodawstwa lub przepisów o kwarantannie Państwa przyjmującego. Takiej kontroli można dokonać wyłącznie w obecności urzędnika konsularnego lub jego pełnomocnego przedstawiciela.

Artykuł 26

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewnia wszystkim członkom urzędu konsularnego jak również członkom ich rodzin swobodę poruszania się na swym terytorium. Państwo przyjmujące w żadnym przypadku nie będzie utrudniało urzędnikowi konsularnemu wykonywania jego funkcji.

Artykuł 27

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej Konwencji, z wyjątkiem postanowień ust. 3 i 4 artykułu 21, nie przysługują pracownikom konsularnym oraz członkom personelu służby, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, który jest obywatelem Państwa przyjmującego lub ma stałe miejsce pobytu w tym Państwie oraz członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie, albo wykonują w Państwie przyjmującym działalność o charakterze zarobkowym nie korzystają, z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 21 z żadnych przywilejów i immunitetów.

3. Z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 21, przywileje i immunitety określone w niniejszej Konwencji nie będą przyznawane członkom personelu prywatnego.

4. Państwo przyjmujące będzie wykonywało swą jurysdykcję w stosunku do osób wyszczególnionych w ust. 1-3 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

Artykuł 28

Wszystkie osoby, którym stosownie do niniejszej Konwencji przysługują przywileje i immunitety, zobowiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, do poszanowania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego łącznie z tymi, które regulują zasady ruchu środków transportu oraz ich ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 29

1. Urzędnik konsularny ma prawo, w granicach okręgu konsularnego, wykonywać funkcje wymienione w niniejszym rozdziale Konwencji. Urzędnik konsularny może oprócz tego wykonywać inne oficjalne funkcje konsularne jeśli nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego lub którym Państwo to nie sprzeciwia się.

2. Urzędnik konsularny, po notyfikacji Państwu przyjmującemu, może działać jako przedstawiciel Państwa wysyłającego przy każdej organizacji międzynarodowej.

3. Urzędnik konsularny może w związku z wykonywaniem swoich funkcji zwracać się na piśmie lub ustnie do właściwych organów w swoim okręgu konsularnym, a także do władz centralnych Państw przyjmującego.

4. Urzędnik konsularny ma prawo do pobierania opłat konsularnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego. Kwoty pobierane z tytułu tych opłat są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

Artykuł 30

Urzędnik konsularny ma prawo bronić interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli.

Artykuł 31

Do zadań urzędnika konsularnego należy popieranie rozwoju stosunków handlowych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych między Państwem wysyłającym i Państwem przyjmującym oraz przyczynianie się w inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między nimi.

Artykuł 32

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1/ prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- 2/ przyjmować zawiadomienia i dokumenty dotyczące urodzeń lub zgonów obywateli Państwa wysyłającego;
- 3/ przyjmować, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, pod warunkiem, że obie strony posiadają obywatelstwo tego Państwa.

2. Urzędnik konsularny będzie powiadamiał właściwe organy Państwa przyjmującego o dokonaniu czynności wymienionych w punktach 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu, jeśli jest to wymagane przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

3. Postanowienia punktów 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają zainteresowanych osób od obowiązku przestrzegania formalności wymaganych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

Artykuł 33

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1/ wydawać, wznawiać ważność i unieważniać paszporty obywateli zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 2/ wystawiać dokumenty uprawniające do wjazdu do Państwa wysyłającego i wprowadzać w tych dokumentach konieczne zmiany;
- 3/ wystawiać wizy.

Artykuł 34

Urządник konsularny ma prawo:

- 1/ przyjmować, rejestrować, sporządzać i poświadczać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego, w tym oświadczenia w sprawach rodzinnych oraz sprawach obywatelstwa;
- 2/ sporządzać, rejestrować, poświadczać i przechowywać testamenty obywateli Państwa wysyłającego;
- 3/ sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy, zawierane między obywatelami Państwa wysyłającego i poświadczać jednostronne oświadczenia woli, jeśli te umowy i oświadczenia nie są sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego. Urządник konsularny nie może jednak sporządzać, rejestrować i poświadczać takich umów lub oświadczeń, które ustanawiają, przenoszą lub likwidują prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- 4/ sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy między obywatelami Państwa wysyłającego z jednej strony, a obywatelami Państwa przyjmującego lub obywatelami państwa trzeciego z drugiej strony, jeżeli umowy te mają być wykonane lub mają wywrzeć skutek prawny wyłącznie w Państwie wysyłającym i pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego;

- 5/ legalizować dokumenty wydawane przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego, a także poświadczać kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 6/ tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumaczeń;
- 7/ poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- 8/ przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub wszelkie przedmioty od obywateli Państwa wysyłającego, bądź na ich rzecz, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Depozyt taki może być wywieziony z Państwa przyjmującego jedynie z zachowaniem ustaw i innych przepisów tego Państwa;
- 9/ wydawać dokumenty dotyczące pochodzenia towarów.

Artykuł 35

Sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez urzędnika konsularnego dokumenty, stosownie do postanowień artykułu 34 niniejszej Konwencji, będą uznawane w Państwie przyjmującym jako dokumenty wywierające taki sam skutek prawny i posiadające taką samą moc jak dokumenty sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego.

Artykuł 36

Urzędnik konsularny jest uprawniony do doręczania pism sądowych i pozasądowych oraz dokonywania przesłuchań zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi, a przy braku takich umów w sposób zgodny z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Uprawnienie to może być wykonywane tylko w stosunku do obywateli Państwa wysyłającego i bez stosowania środków przymusu.

Artykuł 37

Urzędnik konsularny ma prawo w granicach ustawodawstwa i innych przepisów Państwa przyjmującego do ochrony interesów małoletnich i innych osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, będących obywatelami Państwa wysyłającego, w szczególności gdy zachodzi potrzeba ustanowienia nad nimi opieki lub kurateli.

Artykuł 38

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego i przekażą mu bezpłatnie odpis aktu zgonu.

Artykuł 39

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urząd konsularny o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, jak również o otwarciu spadku, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel Państwa wysyłającego powołany jest do spadku jako spadkobierca, zapisobierca lub też ma roszczenie do spadku z innego tytułu.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla zabezpieczenia spadku oraz przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony oraz wszelkich posiadanych informacji dotyczących spadku, miejsca pobytu osób uprawnionych do spadku, wartości i składników masy spadkowej, łącznie z kwotami pochodzącymi z tytułu ubezpieczeń społecznych, zarobków i polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o terminie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub stadium w jakim ono się znajduje.

3. Urzędnik konsularny jest uprawniony, bez potrzeby przedstawienia pełnomocnictwa, do reprezentowania bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenie do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił swojego pełnomocnika.

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się:

- 1/ zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, podjęcia środków zabezpieczenia spadku, w tym wyznaczenia kuratora spadku, jak również uczestnictwa w tych czynnościach;
- 2/ sprzedaży mienia wchodzącego w skład spadku, jak również powiadomienia o dacie ustalonej dla tej sprzedaży, aby mógł być obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków w ciągu trzech miesięcy przekażą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymania, w celu przekazania osobie uprawnionej, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelowi Państwa wysyłającego, nie mającemu stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym oraz otrzymania kwot, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, zaległych zarobków i polis ubezpieczeniowych.

7. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ust. 5 i 6 niniejszego artykułu może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 40

1. W przypadku, gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym zmarł w czasie pobytu w tym państwie, mienie pozostałe po nim zostanie zabezpieczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, a następnie przekazane, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny spłaci długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej przebywania w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanego mienia.

2. Do mienia określonego w ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 39 ust. 7 niniejszej Konwencji.

Artykuł 41

Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego, na skutek nieobecności lub innych ważnych przyczyn, nie może w odpowiednim czasie bronić swych praw i interesów, urzędnik konsularny ma prawo reprezentować go przed władzami Państwa przyjmującego, dopóki osoba ta nie wyznaczy swego pełnomocnika lub nie przystąpi osobiście do obrony swoich praw i interesów.

Artykuł 42

1. Urzędnik konsularny ma prawo komunikować się i spotykać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu porad i wszelkiej pomocy, a w przypadkach koniecznych podejmować kroki w celu udzielenia mu pomocy prawnej. Państwo przyjmujące nie może w jakikolwiek sposób ograniczać kontaktu obywatela Państwa wysyłającego z urzędnikiem konsularnym, a także ograniczać mu dostępu do urzędu konsularnego.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urząd konsularny bezzwłocznie, ale nie później aniżeli w przeciągu trzech dni, o aresztowaniu, zatrzymaniu lub w innej formie pozbawieniu wolności obywatela Państwa wysyłającego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo bezzwłocznie, to jest przed upływem czterech dni, odwiedzić i nawiązać kontakt z obywatelem Państwa wysyłającego, przebywającym w areszcie, zatrzymanym, odbywającym karę więzienia lub pozbawionym wolności w inny sposób. Uprawnienia wymienione w niniejszym ustępie realizuje się zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami Państwa przyjmującego, pod warunkiem jednak, że wspomniane ustawodawstwo i przepisy nie mogą przeczyć tym uprawnieniom.

4. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią bezzwłocznie urząd konsularny Państwa wysyłającego o nieszczęśliwych wypadkach i innych poważnych wypadkach losowych, których ofiarami stali się obywatele Państwa wysyłającego.

Artykuł 43

1. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz ich załogom, podczas pobytu w portach, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny może wchodzić na pokład statku Państwa wysyłającego niezwłocznie po dokonaniu odprawy przy jego wejściu, a kapitan statku i członkowie załogi mogą nawiązać z nim kontakt.

3. Urzędnik konsularny może korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków Państwa wysyłającego i ich załóg. W tym celu może on również odwiedzać statki, przyjmować wizyty kapitanów i członków załóg.

4. Urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego we wszelkich sprawach dotyczących wykonywania czynności w stosunku do statku Państwa wysyłającego, kapitana i członków załogi statku.

Artykuł 44

Urzędnik konsularny ma prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- 1/ bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego, wyjaśniać wszelkie zdarzenia, które miały miejsce

- na statku podczas rejsu i w czasie postojów, przesłuchiwać kapitana i któregokolwiek z członków załogi statku, kontrolować dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży, a także ułatwiać wejście i wyjście oraz przebywanie statku w porcie;
- 2/ rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem i członkami załogi statku, łącznie ze sporami o płace i umowy o pracę;
- 3/ podejmować stosowne kroki w sprawach leczenia i repatriacji kapitana lub któregokolwiek z członków załogi statku;
- 4/ udzielać kapitanowi lub członkom załogi opieki prawnej w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną i pomoc tłumacza;
- 5/ sporządzać, przyjmować, rejestrować lub poświadczать deklaracje lub inne dokumenty dotyczące statku, przewidziane ustawodawstwem Państwa wysyłającego.
- 6/ dokonywać wszelkich innych czynności przewidzianych przez Państwo wysyłające w sprawach żeglugi, pod warunkiem że nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego;

Artykuł 45

1. Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, z wyjątkiem:

- 1/ przestępstwa popełnionego przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego, albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli ta osoba nie jest członkiem załogi statku;
- 2/ przestępstwa naruszającego porządek publiczny, bezpieczeństwo portu lub wód terytorialnych bądź wewnętrznych Państwa przyjmującego;
- 3/ przestępstwa naruszającego ustawy lub inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, przepisów celnych, zanieczyszczeń morza lub nielegalnego przewozu narkotyków;
- 4/ przestępstwa zagrożonego według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub karą surowszą.

2. W innych przypadkach wyżej wymienione organy mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 46

1. W przypadku, gdy sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego zamierzają podjąć środki przymusu, zająć mienie lub prowadzić jakiegokolwiek śledztwo na pokładzie statku Państwa wysyłającego, to właściwe organy Państwa przyjmującego powinny powiadomić o tym urząd konsularny. Takie zawiadomienie powinno nastąpić przed podjęciem takich czynności, tak aby umożliwić urzędnikowi konsularnemu lub jego przedstawicielowi obecność w trakcie przeprowadzania tych czynności. Jeśli uprzednie zawiadomienie urzędu konsularnego jest niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego uczynią to możliwie jak najszybciej, nie później jednak, niż w chwili, gdy wspomniane czynności mają zostać rozpoczęte. Właściwe organy Państwa przyjmującego ułatwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą zatrzymaną lub aresztowaną i porozumiewanie się z nią, a także podejmowanie odpowiednich kroków w celu ochrony interesów takiej osoby.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także w przypadku, gdy kapitan lub członkowie załogi statku mają być poddani przesłuchaniu na lądzie przez organy Państwa przyjmującego.

3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się jednak w przypadku zwykłej kontroli celnej, paszportowej i sanitarnej, a także wszelkiej czynności wykonywanej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 47

W przypadku, gdy członek załogi nie będący obywatelem Państwa przyjmującego opuścił w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, właściwe organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielą pomocy w poszukiwaniu tej osoby.

Artykuł 48

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, uszkodzeniu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii w Państwie przyjmującym, albo gdy jakikolwiek przedmiot wchodzący w skład ładunku będący własnością obywatela Państwa wysyłającego poniósł szkodę na skutek awarii statku i został znaleziony na brzegu lub blisko brzegu Państwa przyjmującego, albo dostarczony do portu tego Państwa, to właściwe organy Państwa przyjmującego jak najszybciej zawiadomią o tym urząd konsularny.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zorganizowania ratowania i ochrony statku, pasażerów, załogi, wyposażenia statku, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności. Dotyczy to także przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. O wszelkich podjętych środkach właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią jak najszybciej urząd konsularny.

3. Urzędnik konsularny może udzielać wszelkiej pomocy takiemu statkowi, jego pasażerom i członkom załogi. W tym celu może zabiegać o pomoc u właściwych organów Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny może zwracać się o wszczęcie czynności wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, a także zabiegać o podjęcie lub kontynuowanie remontu statku, lub może zwrócić się do właściwych organów Państwa przyjmującego z prośbą o podjęcie takich środków.

4. Jeśli statek Państwa wysyłającego, który doznał awarii lub jakikolwiek przedmiot należący do tego statku, zostaną znalezione na brzegu lub w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego, bądź zostaną dostarczone do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim statkiem lub przedmiotem, to urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w takich celach sam właściciel. Postanowienia tego ustępu stosuje się także do jakiegokolwiek przedmiotu wchodzącego w skład ładunku statku, a będącego własnością obywatela Państwa wysyłającego.

5. Jeśli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku statku Państwa trzeciego, który doznał awarii, stanowi własność obywatela Państwa wysyłającego, został znaleziony na brzegu, w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego lub został dostarczony do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel przedmiotu, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, które mógłby podjąć w takich celach sam właściciel.

Artykuł 49

1. Jeżeli kapitan lub członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku lub na lądzie, kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku.

2. W razie śmierci albo zaginięcia kapitana statku lub członka załogi, będącego obywatelem Państwa przyjmującego, kapitan lub jego zastępca przesyła kopię inwentarza wymienionego w ust. 1 niniejszego artykułu organom Państwa przyjmującego, które właściwe są do dokonania wszelkich czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 50

Postanowienia artykułów 43-49 niniejszej Konwencji stosuje się odpowiednio również do statków powietrznych pod warunkiem, że zastosowanie to nie będzie sprzeczne z postanowieniami dwustronnych lub wielostronnych umów lotniczych, obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 51

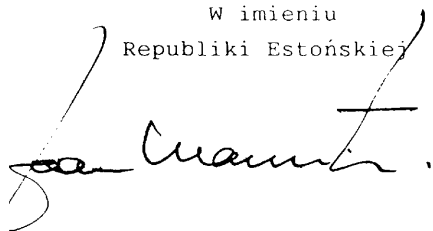
1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wej-
dziej w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany
dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w

2. Niniejsza Konwencja zawarta jest na czas
nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze
notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim
wypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia
wypowiedzenia.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających
się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyli ją
pieczęciami.

Sporządzono w *Tallinie*, dnia *2 lipca 1992* roku
w dwóch egzemplarzach, każdy w językach estońskim i polskim,
przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Republiki Estońskiej

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

CONSULAR CONVENTION BETWEEN THE REPUBLIC OF ESTONIA AND
THE REPUBLIC OF POLAND

The Republic of Estonia and the Republic of Poland,

Expressing a desire to strengthen their friendship and deepen their mutually beneficial cooperation with each other,

Guided by a wish to regulate and develop consular relations between the two States on the basis of facilitating to the maximum extent possible the protection of the rights and interests of their nationals,

Have decided to conclude a Consular Convention and have agreed as follows:

CHAPTER I. DEFINITIONS

Article 1

1. The expressions used in this Convention shall have the meanings specified below:

(1) “consular post” means a consulate-general, consulate, vice-consulate or consular agency;

(2) “consular district” means the area assigned to a consular post for the exercise of consular functions;

(3) “head of a consular post” means a person appointed to act in that capacity;

(4) “consular officer” means any person, including the head of a consular post, appointed to exercise consular functions in that capacity;

(5) “consular employee” means any person employed in the administrative or technical service of a consular post;

(6) “member of the service staff” means any person employed in the domestic service of a consular post;

(7) “members of the consular post” means consular officers, consular employees and members of the service staff;

(8) “member of the private staff” means a person employed exclusively in the private service of a member of a consular post;

(9) “family member” means the spouse of a member of a consular post and their children and parents, provided that they reside with him and are dependent on him;

(10) “consular premises” means the buildings or parts of buildings, including the residence of the head of the consular post, and the land ancillary to them, irrespective of ownership, that are used exclusively for the purposes of the consular post;

(11) “consular archives” means all the papers, documents, correspondence, books, films, technical resources for the gathering and use of information, registers of the consular

post, together with the ciphers and codes, the card indexes and any items of equipment intended for their protection and storage;

(12) “vessel” means any civilian means of water transport entitled to fly the flag of the sending State and registered in that State;

(13) “aircraft” means any civilian means of air transport entitled to use the national insignia of the sending State and registered in that State.

2. The provisions of this Convention that relate to nationals of the sending State shall also apply *mutatis mutandis* to bodies corporate and other entities not possessing legal personality that have been established in accordance with the laws and other regulations of the sending State and have their head office in that State.

CHAPTER II. ESTABLISHMENT OF CONSULAR POSTS AND APPOINTMENT OF MEMBERS OF A CONSULAR POST

Article 2

1. A consular post may be established in the territory of the receiving State only with that State's consent.

2. The seat of a consular post, its classification and the consular district shall be determined by the sending State and shall be subject to approval by the receiving State.

3. Subsequent changes in the seat of a consular post, its classification and the consular district may be made by the sending State only with the consent of the receiving State.

Article 3

1. The head of a consular post shall be admitted to the performance of his functions after the submission of the consular commission and after the granting of an *exequatur* by the receiving State.

2. The sending State shall transmit the consular commission through its diplomatic mission or by another suitable means to the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State. The consular commission shall state the full name and rank of the head of a consular post, his nationality, the consular district in which he is to perform his functions and the seat of the consular post.

3. After the presentation of the consular commission, the receiving State shall issue an *exequatur* to him as expeditiously as possible.

4. The receiving State may admit the head of a consular post to the exercise of his functions on a provisional basis pending delivery of the *exequatur*.

5. As soon as the head of a consular post has received permission for the exercise of his functions, even if on a provisional basis, the agencies of the receiving State shall take the necessary steps to enable him to exercise his functions.

Article 4

The Ministry of Foreign Affairs of the receiving State shall be informed in writing:

(1) concerning the arrival at a consular post of a member of the consular post after his appointment, concerning his final departure or the termination of the exercise of his functions and concerning all other changes having an influence on his status that may arise during the time of his service at the consular post;

(2) concerning the arrival and the final departure of a person belonging to the family of a member of the consular post and, where applicable, concerning the fact that a person becomes or ceases to be a family member;

(3) concerning the arrival and the final departure of a member of the private staff and the termination of his service;

(4) concerning the employment and dismissal of a person permanently resident in the receiving State as a member of the consular post or a member of the private staff.

Article 5

1. The competent agencies of the receiving State shall issue to each consular officer, without charge, an appropriate document confirming his identity and status.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to consular employees, members of the service staff and members of the private staff, subject to the condition that those persons are not nationals of the receiving State and have no permanent place of residence in that State.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this article shall apply *mutatis mutandis* to family members.

Article 6

Only those persons may be consular officers who are nationals of the sending State, have no permanent place of residence in the receiving State and are not engaged, apart from their official functions, in any other gainful activity in the latter State.

Article 7

The receiving State may at any time, without being required to provide justification for its decision, notify the sending State through the diplomatic channel or by other appropriate means that the *exequatur* issued to the head of a consular post has been revoked, or that a consular officer has been declared *persona non grata*, or that any other member of the consular post is an undesirable person. In such case the sending State must recall such a person if he has already begun to exercise his functions. If the sending State does not fulfil that obligation within a reasonable period of time, the receiving State may cease to recognize such a person as a member of the consular post.

Article 8

After notification of the States concerned and in the absence of an express objection on the part of either of them, the sending State may entrust to a consular post established in one State the exercise of consular functions in another State.

Article 9

After the receiving State has been duly notified and in the absence of any objection on that State's part, a consular post of the sending State may exercise in the receiving State consular functions on behalf of a third State.

CHAPTER III. FACILITIES, PRIVILEGES AND IMMUNITIES

Article 10

1. The receiving State shall extend to a consular post all facilities in the exercise of its functions and shall take appropriate steps for the purpose of enabling the members of the consular post to exercise their official activities and to enjoy the rights, privileges and immunities provided for in this Convention. The receiving State shall take appropriate steps to ensure the safety of the post.

2. The receiving State shall treat consular officers with the necessary respect and shall take all appropriate steps to prevent any attempt against their person, freedom or dignity.

Article 11

1. If the head of a consular post is not able to exercise his functions or if the position of head of the consular post is not occupied, a temporary head may act provisionally as head of the consular post.

2. The full name of the provisional head shall be notified either by the diplomatic mission of the sending State or, if that State has no diplomatic mission in the receiving State, by the head of the consular post, or if the latter cannot do so, by the competent agency of the sending State, to the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State or to the agency appointed by that Ministry. Such notification must, in principle, be made in advance. The receiving State may make dependent on its consent the admission as a temporary head of a person who is not a diplomatic representative nor a consular officer of the sending State in the receiving State.

3. The competent agencies of the receiving State must provide the temporary head with assistance and protection. During the time that he serves as head of the post, the provisions of this Convention shall be applicable to him on the same bases as to the head of the consular post concerned. The receiving State shall not, however, be required to grant to the temporary head the facilities, privileges and immunities whose enjoyment by the head of the consular post is contingent on conditions that the temporary head does not meet.

4. If in the circumstances referred to in paragraph 1 of this article the person appointed as temporary head by the sending State is a member of the staff of that State's diplomatic mission or a representative of its Ministry of Foreign Affairs, he shall enjoy diplomatic privileges and immunities if the receiving State does not object to that.

Article 12

1. The sending State shall have the right, subject to the conditions provided for by the laws and other regulations of the receiving State:

(1) to acquire as property, to possess or to rent land, buildings or parts of buildings to serve as the seat of a consular post, as the residence of the head of the consular post or as the living quarters of other members of the consular post;

(2) to construct or to adapt for those same purposes buildings on the acquired parcels of land;

(3) to transfer the right of ownership of land, buildings or parts of buildings so acquired or constructed.

2. The receiving State must, if necessary, assist the consular post in acquiring suitable living quarters for its members.

3. The provisions of paragraph 1 of this article shall not exempt the sending State from the obligation of complying with the regulations and restrictions relating to construction, city planning and protection of monuments that are in force in the area in which the aforementioned parcels of land, buildings or parts of buildings are or will be situated.

Article 13

1. The coat of arms of the sending State, together with an appropriate inscription in the language of the sending State and the language of the receiving State, designating the consular post, may be placed on the building in which a consular post is housed and on the residence of the head of that post.

2. The flag of the sending State may be flown on the building in which the consular post is housed and on the residence of the head of the consular post.

3. The head of the consular post may also place the flag of the sending State on his means of transport while they are being used for official purposes.

Article 14

1. The consular premises shall be inviolable. The agencies of the receiving State may not enter them without the consent of the head of the consular post, the head of the diplomatic mission of the sending State or a person appointed by one of them.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to the living quarters of consular officers and consular employees.

Article 15

The consular premises, their equipment, the property of the consular post and its means of transport shall not be subject to any form of requisition for the purposes of national defence or public use or for other purposes.

Article 16

1. The premises of a consular post, the residence of the head of the consular post, and also the living quarters of members of the consular post whose owner or lessee is the sending State or any person acting on its behalf, shall be exempt from all State, regional and communal fees and taxes, with the exception of payments due for the provision of specific services.

2. The exemptions referred to in paragraph 1 of this article shall not apply to fees and taxes payable on the basis of the laws and other regulations of the receiving State by a person who has entered into a contract with the sending State or with a person acting on its behalf.

3. The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to means of transport that constitute property of the sending State and are intended for the purposes of the consular post.

Article 17

The consular archives shall be inviolable at all times and irrespective of where they are to be found.

Article 18

1. The receiving State shall permit and protect the freedom of communication of a consular post for all official purposes. In communicating with the Government, diplomatic missions and other consular posts of the sending State, irrespective of where they are situated, the consular post may use all appropriate means of communication, including diplomatic or consular couriers, diplomatic or consular bags, and also correspondence prepared in code or cipher. The consular post may install and use radio transmitting and receiving equipment only with the consent of the receiving State.

2. The official correspondence of the consular post shall be inviolable. The expression "official correspondence" means all correspondence relating to the consular post and its functions.

3. The consular bag must bear visible external indications of its nature and may contain only official correspondence, as well as documents and objects intended exclusively for official purposes.

4. The consular bag shall not be subject to opening or detention. If, however, the competent agencies of the receiving State have substantial grounds for believing that the bag contains objects other than the correspondence, documents and objects referred to in

paragraph 3 of this article, they may request that the said bag should be opened in their presence by an authorized representative of the sending State. If the agencies of the sending State refuse to comply with that request, the bag shall be returned to its place of origin.

5. The consular courier must be provided with an official document confirming his status and specifying the number of packages constituting the consular bag. Only a national of the sending State who has no permanent place of residence in the receiving State may be a consular courier. In the exercise of his functions, the consular courier shall be under the protection of the receiving State, shall enjoy personal inviolability and shall not be subject to detention, arrest or restriction of his personal freedom in any other manner.

6. The consular bag may be entrusted to the master of a vessel or the commander of an aircraft. The master or commander shall be provided with an official document specifying the number of packages constituting the consular bag, but he shall not be considered a consular courier. A consular officer may freely receive the consular bag direct from the master of the vessel or the commander of the aircraft and send such a bag in the same manner.

Article 19

1. A consular officer shall enjoy immunity from the penal, civil and administrative jurisdiction of the receiving State. He shall enjoy personal inviolability and shall not be subject to detention, arrest or restriction of his personal freedom in any other manner.

2. A consular employee and a member of the service staff shall enjoy personal inviolability from the penal, civil or administrative jurisdiction of the receiving State in respect of the activities they carry out within the scope of their official duties.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this article shall not apply to civil matters:

(1) arising from a contract entered into by a member of the consular post in which he did not act explicitly as a representative of the sending State, nor as a person thought to be such;

(2) arising as a result of damage occurring as a consequence of an accident caused by a member of the consular post in the receiving State by means of any means of transport;

(3) relating to matters of succession in which a member of the consular post participates as an heir, a legatee, the executor of a will or the administrator or curator of an estate in the character of a private person.

4. The provisions of paragraphs 1 to 3 of this article shall apply *mutatis mutandis* to family members.

Article 20

1. The sending State may waive the privileges and immunities referred to in article 19, paragraphs 1 and 2, of this Convention. Such waiver must always be explicit and must be notified to the receiving State.

2. Where a member of a consular post initiates proceedings in a case in which he could enjoy immunity from jurisdiction, such initiation shall deprive him of the right to invoke immunity in relation to any counter-claim directly related to the principal claim.

3. A waiver of immunity from jurisdiction in respect of a judicial or administrative proceeding shall not be deemed to imply waiver of immunity in respect of measures of execution of a judgement. A separate waiver shall be required in respect of such measures.

Article 21

1. A member of a consular post may be summoned to give evidence as a witness before the courts and other competent agencies of the receiving State. If a consular officer refuses to appear or to give evidence, no coercive measure or penalty may be applied to him. A consular employee and a member of the service staff may not refuse to give evidence except in the cases referred to in paragraph 3 of this article.

2. The agency of the receiving State which summons a member of a consular post to give evidence may not impede the exercise of his official functions. It may take such evidence from the member of the consular post at the consular post, at the residence or at his living quarters.

3. A member of a consular post shall be under no obligation to give evidence concerning matters connected with the exercise of his official duties or to produce official correspondence or other documents from the consular archives. This provision shall also apply to family members of a member of the consular post and to members of the private staff with regard to facts which are related to the activity of the consular post.

4. A member of a consular post shall be under no obligation to give evidence as an expert witness with regard to the law of the sending State.

Article 22

A member of a consular post and his family members shall be exempt in the receiving State from all personal services, from all public service of any kind and from military obligations such as requisitioning, contributions and billeting.

Article 23

A member of a consular post and his family members shall be exempt from all obligations provided for by the laws and other regulations of the receiving State with regard to registration, residence permits and other similar requirements applicable to foreigners.

Article 24

1. A member of a consular post and his family members shall be exempt from all fees and personal or property taxes, national, regional or communal, except:

(1) indirect taxes of a kind which are normally incorporated in the price of goods or services;

(2) fees and taxes on private immovable property situated in the territory of the receiving State, subject to the provisions of article 16 of this Convention;

(3) inheritance taxes and taxes on the transfer of ownership levied by the receiving State;

(4) fees and taxes on private income, including earnings from capital, originating in the receiving State and taxes on capital investments made in commercial or financial undertakings in the receiving State;

(5) registration fees, court fees, mortgage duties and stamp duties, subject to the provisions of article 16 of this Convention.

2. A member of a consular post who employs persons whose wages or salaries are not exempt from income taxes in the receiving State must fulfil the obligations imposed on employers by the laws and other regulations of that State with regard to the levying of income tax.

Article 25

1. Subject to the laws and other regulations in force, the receiving State shall permit import and export of the following and shall exempt them from all customs duties, taxes and fees, with the exception of fees for loading, transport, storage and unloading or other services:

(1) articles intended for the official use of a consular post;

(2) articles, including means of transport, intended for the personal use of members of the consular post or their family members, inter alia articles intended for furnishing their living quarters.

2. The personal baggage of a consular officer and his family members shall be exempt from inspection unless there exist substantial reasons for believing that it contains items other than those referred to in paragraph 1, subparagraph (2), of this article or items whose import and export is prohibited by the receiving State's laws and regulations relating to quarantine. Such inspection may be carried out only in the presence of the consular officer or of his authorized representative.

Article 26

Subject to its laws and other regulations concerning areas entry into which is prohibited or restricted for reasons of State security, the receiving State shall ensure to all members of a consular post and their family members freedom of movement in its territory. The receiving State shall not, however, in any case impede a consular officer in the exercise of his functions.

Article 27

1. The privileges and immunities provided for in this Convention, with the exception of the provisions of article 21, paragraphs 3 and 4, shall not be granted to consular employ-

ees and members of the service staff if they are nationals of the receiving State or have a permanent place of residence in that State.

2. Family members of a member of the consular post who is a national of the receiving State or has a permanent place of residence in that State and family members of a member of the consular post who are nationals of the receiving State or have a permanent place of residence in that State or carry on a gainful activity in the receiving State shall not enjoy any privileges or immunities, with the exception of the provisions of article 21, paragraph 3.

3. With the exception of the provisions of article 21, paragraph 3, the privileges and immunities referred to in this Convention shall not be granted to members of the private staff.

4. The receiving State shall exercise its jurisdiction in respect of the persons mentioned in paragraphs 1 to 3 of this article in such a manner that it will not unnecessarily impede the consular post's exercise of its functions.

Article 28

All persons who are entitled to privileges and immunities under this Convention shall be required, without prejudice to those privileges and immunities, to comply with the laws and other regulations of the receiving State, including those which regulate the principles of the traffic and safety of means of transport.

CHAPTER IV. CONSULAR FUNCTIONS

Article 29

1. A consular officer shall be entitled, within the boundaries of the consular district, to exercise the functions referred to in this chapter of the Convention. The consular officer may, in addition, perform other official consular functions if they are not contrary to the law of the receiving State and that State does not object to them.

2. A consular officer may, after the receiving State has been notified, act as a representative of the sending State to any international organization.

3. A consular officer may, in connection with the exercise of his functions, apply in writing or orally to the competent agencies in his consular district and also to the central authorities of the receiving State.

4. A consular officer shall have the right to collect consular fees in accordance with the legislation of the sending State. The amounts collected as such fees shall be exempt from all taxes and fees of the receiving State.

Article 30

A consular officer shall have the right to protect the interests of the sending State and its nationals.

Article 31

The duties of a consular officer shall include promoting the development of commercial, economic, scientific and cultural relations between the sending State and the receiving State and contributing in other ways to the development of friendly relations between them.

Article 32

1. A consular officer shall have the right:
 - (1) to maintain a register of nationals of the sending State;
 - (2) to receive notifications and documents concerning the births or deaths of nationals of the sending State;
 - (3) to receive, in accordance with the legislation of the sending State, declarations concerning marriages, provided that both parties are nationals of that State.
2. The consular officer shall notify the competent agencies of the receiving State that he has performed the actions referred to in paragraph 1, subparagraphs (2) and (3), of this article if that is required by the legislation of the receiving State.
3. The provisions of paragraph 1, subparagraphs (2) and (3), of this article shall not exempt the persons concerned from the obligation to comply with the formalities required by the legislation of the receiving State.

Article 33

- A consular officer shall have the right:
- (1) to issue, renew and revoke passports of nationals in accordance with the legislation of the sending State;
 - (2) to issue documents entitling persons to enter the sending State and to make certain changes in such documents;
 - (3) to issue visas.

Article 34

- A consular officer shall have the right:
- (1) to receive, register, draw up and certify declarations made by nationals of the sending State, including declarations in family matters and in matters of nationality;
 - (2) to draw up, register, certify and store the wills of nationals of the sending State;
 - (3) to draw up, register and certify contracts entered into between nationals of the sending State and to certify unilateral wills if the said contracts and wills are not contrary to the law of the receiving State. The consular officer may not, however, draw up, register and certify such contracts or wills which establish, transfer or liquidate titles to immovable property situated in the receiving State;

(4) to draw up, register and certify contracts between nationals of the sending State on the one hand and nationals of the receiving State or nationals of a third State on the other hand if the said contracts are to be executed or to produce legal effect solely in the sending State and subject to the condition that they are not contrary to the law of the receiving State;

(5) to authenticate documents issued by the agencies and offices of the sending State or the receiving State and also to certify copies and transcripts of and extracts from such documents;

(6) to translate documents and certify the accuracy of the translations;

(7) to certify the signatures of nationals of the sending State;

(8) to receive for safe keeping documents, money or any articles from nationals of the sending State or for their benefit if that is not contrary to the laws and other regulations of the receiving State. Such items received for safe keeping may be exported from the receiving State only if the laws and other regulations of that State are complied with;

(9) to issue documents relating to the origin of goods.

Article 35

Documents that have been drawn up, certified or translated by a consular officer in accordance with the provisions of article 34 of this Convention shall be recognized in the receiving State as documents producing the same legal effect and having the same force as documents drawn up, certified or translated by the competent agencies of the receiving State.

Article 36

A consular officer shall be entitled to serve judicial and other documents and to conduct hearings in accordance with international treaties in force, and if no such treaties exist, then in a manner conforming to the laws and other regulations of the receiving State. This entitlement may be exercised only in respect of nationals of the sending State and without the application of coercive measures.

Article 37

A consular officer shall have the right, within the limits of the legislation and other regulations of the receiving State, to protect the interests of nationals of the sending State who are minors or other persons who do not have full capacity for legal action, in particular when a need arises for establishing guardianship or curatorship over them.

Article 38

The competent agencies of the receiving State shall notify a consular officer without delay concerning the death of a national of the sending State and shall provide to him without charge a copy of the death certificate.

Article 39

1. The competent agencies of the receiving State shall notify a consular post without delay concerning the opening in that State of the estate of a national of the sending State, and also concerning the opening of an estate, irrespective of the nationality of the deceased, if a national of the sending State is named as an heir or legatee of the estate or has a claim on the estate upon any other grounds.

2. The competent agencies of the receiving State shall take the appropriate steps provided for in the laws and other regulations of that State for securing the estate and for providing to a consular officer a copy of the will, if one has been drawn up, and all other information concerning the estate, the place of residence of the persons entitled to the estate and the value and components of the estate, including the amounts derived from social security, earnings and insurance policies. They shall also provide information concerning the date fixed for the initiation of the succession proceedings or concerning their status at the time.

3. A consular officer shall be entitled, without being required to present any full powers, to represent before the courts and other competent agencies of the receiving State, either direct or through his representative, a national of the sending State who is entitled to or has a claim on an estate in the receiving State if he is not present or has not appointed an agent.

4. The consular officer shall have the right to demand:

(1) the safeguarding of the estate, the affixing and removal of seals, the taking of measures for safeguarding the estate, including the appointment of a curator for the estate, and participation in those actions;

(2) the sale of the property included in the estate, and also notification of the date fixed for such sale, in order that he may be present.

5. Upon the completion of the succession proceedings or other official actions, the competent agencies of the receiving State shall notify the fact without delay to the consular officer, and after the settlement of debts, fees and taxes they shall, within three months, deliver to him the estate or the estate shares of the persons whom he represents.

6. The consular officer shall have the right to receive, for the purpose of delivery to the entitled person, the estate shares and bequests left to a national of the sending State who has no permanent place of residence in the receiving State, and to receive such amounts consisting of compensation, pensions, back pay and insurance policy payments as are due the entitled person.

7. The delivery to the sending State, in accordance with the provisions of paragraphs 5 and 6 of this article, of property and amounts due may be carried out only in conformity with the laws and other regulations of the receiving State.

Article 40

1. If a national of the sending State who has no permanent place of residence in the receiving State has died during his stay in the latter State, the belongings left by him shall

be safeguarded by the competent agencies of the receiving State and subsequently delivered, without special proceedings, to a consular officer of the sending State. The consular officer shall pay the debts incurred by the deceased during his stay in the receiving State up to an amount equal to the value of the items delivered.

2. The provisions of article 39, paragraph 7, of this Convention shall apply *mutatis mutandis* to the property referred to in paragraph 1 of this article.

Article 41

If a national of the sending State, because he is absent or for other substantial reasons, is not able to defend his rights and interests in a timely manner, a consular officer shall have the right to represent him before the authorities of the receiving State until the said person appoints his own agent or appears in person to defend his rights and interests.

Article 42

1. A consular officer shall have the right to communicate with and to meet any national of the sending State, to provide him with advice and every kind of assistance and, where necessary, to take steps with a view to providing him with legal assistance. The receiving State may not in any way restrict the contact of a national of the sending State with the consular officer, nor restrict his access to the consular post.

2. The competent agencies of the receiving State shall notify a consular post without delay, but not later than within three days, concerning the arrest, detention or deprivation of freedom in some other manner of a national of the sending State.

3. A consular officer shall have the right, without delay, that is to say, before the expiry of four days, to visit and to establish contact with a national of the sending State who is under arrest or detention or serving a term of imprisonment or otherwise deprived of freedom. The entitlements referred to in this paragraph shall be granted in accordance with the laws and other regulations of the receiving State, but subject to the condition that the said laws and regulations may not deny those entitlements.

4. The competent agencies of the receiving State shall, without delay, notify a consular post of the sending State concerning any accidents and other serious chance occurrences to which nationals of the sending State have fallen victim.

Article 43

1. A consular officer shall have the right to advise and to provide every kind of assistance to vessels of the sending State and the crews of those vessels during their stay at the ports and in the territorial or inland waters of the receiving State.

2. A consular officer may go on board a vessel of the sending State immediately after it has received clearance upon its arrival, and the master of the vessel and the members of the crew may establish contact with him.

3. A consular officer may enjoy the right of supervision and inspection in respect of vessels of the sending State and their crews. To that end, he may also visit those vessels and be visited by the masters and other members of their crews.

4. A consular officer may apply for assistance to the competent agencies of the receiving State for assistance in all matters relating to the taking of any action in respect of a vessel of the sending State, its master and its crew members.

Article 44

A consular officer shall have the right in respect of vessels of the sending State:

(1) without prejudice to the entitlements of the authorities of the receiving State, to investigate any events that took place on board the vessel during its voyage and during its stops, to interview the master and any members of the vessel's crew, to examine the vessel's documents, to receive declarations relating to the vessel, its cargo and its voyage, and also to facilitate the vessel's entry into, departure from and stay in port;

(2) to settle any disputes between the master and the crew members of the vessel, including disputes relating to pay, and labour contracts;

(3) to take appropriate steps in matters relating to the medical care and repatriation of the master or any member of the vessel's crew;

(4) to provide legal defence to the master or members of the crew in their relations with the courts and other agencies of the receiving State and, to that end, to ensure that they receive legal defence and the assistance of an interpreter;

(5) to draw up, receive, register or certify declarations or other documents relating to the vessel that are provided for by the legislation of the sending State;

(6) to perform any other actions provided for by the sending State in matters of navigation, subject to the condition that they are not contrary to the laws and other regulations of the receiving State.

Article 45

1. The courts and other competent agencies of the receiving State may not exercise their jurisdiction with regard to offences committed on board a vessel of the sending State, with the exception of:

(1) an offence committed by or against a national of the receiving State, or by or against any other person if he is not a member of the vessel's crew;

(2) an offence involving a disturbance of the peace or the safety of a port or the territorial or inland waters of the receiving State;

(3) an offence that violates the laws or other regulations of the receiving State that relate to public health, the safety of life at sea, immigration, customs regulations, pollution of the sea or the illegal transport of narcotic drugs;

(4) an offence punishable under the law of the receiving State by a penalty of deprivation of freedom for a period not less than five years or by a more severe penalty.

2. In other cases the above-mentioned authorities may act only at the request or with the consent of a consular officer.

Article 46

1. Where the courts or other competent agencies of the receiving State intend to take coercive measures, take possession of property or conduct any investigation on board a vessel of the sending State, the competent authorities of the receiving State must notify the fact to a consular post. Such notice must be given before such actions are taken, so that a consular officer or his representative may be present during the process of taking those actions. If it is impossible to notify the consular post in advance, the competent agencies of the receiving State shall do so as quickly as possible, but not later than the time when the aforementioned actions are to be begun. The competent agencies of the receiving State shall facilitate the visit of the consular officer to and his communication with a detained or arrested person, and also his taking appropriate steps with a view to protecting the interests of the person concerned.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply in the case when the master or crew members of a vessel are to be subjected to interrogation on land by the agencies of the receiving State.

3. The provisions of this article shall not, however, apply in the case of ordinary customs inspection, passport inspection and health inspection and also shall not apply to any action performed at the request or with the consent of the master of the vessel.

Article 47

Where a crew member who is not a national of the receiving State has left a vessel of the sending State in the receiving State without the consent of the master, the competent agencies of the receiving State shall, at the request of a consular officer, provide assistance in searching for that person.

Article 48

1. If a vessel of the sending State has been wrecked or damaged, run aground, been stranded or suffered any other harm in the receiving State, or if any object, being the property of a national of the sending State and forming part of the cargo, has been damaged as a result of the harm suffered by the vessel and has been found on or near the coast of the receiving State or been delivered to a port of the receiving State, the competent agencies of the receiving State shall bring the fact to the attention of a consular post as quickly as possible.

2. In the cases referred to in paragraph 1 of this article the competent agencies of the receiving State shall take all necessary actions to organize the salvage or rescue and protection of the vessel, the passengers, the crew, the equipment of the vessel, the cargo, the supplies and other articles on board the vessel and also to prevent destruction of property. This shall also apply to articles forming part of the vessel or of its cargo that have been found

outside the vessel. All the actions taken shall be notified to a consular post by the competent agencies of the receiving State as quickly as possible.

3. A consular officer may provide assistance of every kind to such a vessel, its passengers and the members of the crew; to that end, he may make application for assistance to the competent authorities of the receiving State. The consular officer may apply for the taking of the actions referred to in paragraph 2 of this article and also may seek to bring about the initiation or continuation of the repair of the vessel or may apply to the competent agencies of the receiving State with a request to take such measures.

4. If a vessel of the sending State which has suffered harm or any object belonging to that vessel is found on or near the coast of the receiving State, or is brought to a port of the receiving State, and neither the master of the vessel nor the owner, his agent or the insurer has been able to take measures for the purpose of safeguarding or taking decisions concerning such vessel or object, then a consular officer shall be authorized on behalf of the owner to take such measures as could be taken for such purposes by the owner himself. The provisions of this paragraph shall also apply to any object that forms part of the vessel's cargo and is the property of a national of the sending State.

5. If any object that forms part of the cargo of a third State's vessel that has suffered harm and is the property of a national or body corporate of the sending State is found on or near the coast of the receiving State, or has been brought to a port of the receiving State, and neither the master of the vessel nor the owner of the object, his agent or the insurer has been able to take measures for the purpose of safeguarding or taking decisions concerning such object, then it shall be recognized that the consular officer is empowered to take such measures on behalf of the owner as could be taken for such purposes by the owner himself.

Article 49

1. If the master or any other crew member of a vessel of the sending State has died or vanished in the receiving State on board the vessel or on land, the master or his second in command and a consular officer of the sending State shall have sole competence to draw up an inventory of the objects, valuables and other property left by the deceased or vanished person and to perform other actions necessary for securing the property and transferring it for the purpose of settling the estate.

2. In the event of the death or disappearance of the master of the vessel or any other crew member who is a national of the receiving State, the master or his second in command shall transmit a copy of the inventory referred to in paragraph 1 of this article to the agencies of the receiving State that have competence to take all actions necessary for safeguarding the property and, if necessary, settling the estate. The said agencies shall inform a consular post of the sending State of their actions.

Article 50

The provisions of articles 43 to 49 inclusive of this Convention shall also apply *mutatis mutandis* to aircraft, subject to the condition that such application shall not be contrary to

the provisions of bilateral or multilateral aviation treaties in force between the Contracting Parties.

CHAPTER V. FINAL PROVISIONS

Article 51

1. This Convention is subject to ratification and shall enter into force upon the expiry of 30 days from the date of the exchange of the instruments of ratification, which shall take place at ...

2. This Convention is concluded for an indefinite period. It may be denounced through notification by either of the Contracting Parties. In such case it shall cease to have effect upon the expiry of six months from the date of denunciation.

In witness whereof the Plenipotentiaries of the High Contracting Parties have signed this Convention and have thereto affixed their seals.

Done at Tallinn on 2 July 1992, in duplicate in the Estonian and Polish languages, both texts being equally authentic.

On behalf of the Republic of Estonia:

JAAN MANITSKI

On behalf of the Republic of Poland:

KRZYSZTOF SKUBISZEWSKI

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

CONVENTION CONSULAIRE ENTRE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

La République d'Estonie et la République de Pologne,

Exprimant le désir de renforcer leur amitié et d'approfondir leur coopération réciproquement avantageuse,

Guidés par le souhait de réglementer et de développer les relations consulaires entre les deux États, en facilitant le plus possible la protection des droits et intérêts de leurs ressortissants,

Ont décidé de conclure une Convention consulaire et sont convenues de ce qui suit :

CHAPITRE I. DÉFINITIONS

Article premier

1. Les expressions utilisées dans la présente Convention s'entendent comme il est précisé ci-dessous :

(1) Par “poste consulaire”, on entend un consulat général, consulat, vice-consulat ou agence consulaire;

(2) Par “circonscription consulaire”, on entend le territoire attribué à un poste consulaire pour l'exercice des fonctions consulaires;

(3) Par “chef de poste consulaire”, on entend une personne désignée pour agir en cette qualité;

(4) Par “fonctionnaire consulaire”, on entend toute personne, y compris le chef de poste consulaire, désignée pour exercer les fonctions consulaires en cette qualité;

(5) Par “employé consulaire”, on entend toute personne employée au service administratif ou technique d'un poste consulaire;

(6) Par “membres du personnel de service”, on entend toute personne employée au service domestique d'un poste consulaire;

(7) Par “membres du poste consulaire”, on entend les fonctionnaires consulaires, les employés consulaires et les membres du personnel de service;

(8) Par “membres du personnel privé”, on entend toute personne employée exclusivement au service privé d'un membre d'un poste consulaire;

(9) Par “membre de la famille”, on entend le conjoint d'un membre d'un poste consulaire et ses enfants et parents, à condition qu'ils vivent à son foyer et qu'ils soient à sa charge;

(10) Par “locaux consulaires”, on entend les bâtiments ou parties de bâtiments, y compris la résidence du chef du poste consulaire, et le terrain attenant, quel qu'en soit le propriétaire, qui sont utilisés exclusivement aux fins du poste consulaire;

(11) Par “archives consulaires”, on entend tous les papiers, documents, correspondance, livres, films, ressources techniques destinés à la collecte et à l'utilisation des informations, registres du poste consulaire, ainsi que le matériel du chiffre et les codes, les fichiers et les équipements destinés à les protéger et à les stocker;

(12) Par “navire”, on entend tout moyen civil de transport flottant autorisé à battre le pavillon de l'État d'envoi et immatriculé dans cet État;

(13) Par “aéronef”, on entend tout moyen civil de transport aérien autorisé à utiliser l'insigne national de l'État d'envoi et immatriculé dans cet État.

2. Les dispositions de la présente Convention qui concernent les ressortissants de l'État d'envoi s'appliquent aussi mutatis mutandis aux personnes morales et autres entités ne possédant pas la personnalité morale qui ont été créées conformément aux lois et autres réglementations de l'État d'envoi et ont leur siège dans ledit État.

CHAPITRE II. ÉTABLISSEMENT DES POSTES CONSULAIRES ET NOMINATION DES MEMBRES D'UN POSTE CONSULAIRE

Article 2

1. Un poste consulaire ne peut être établi sur le territoire de l'État de résidence qu'avec le consentement de cet État.

2. Le siège d'un poste consulaire, sa classe et sa circonscription consulaire sont fixés par l'État d'envoi et soumis à l'approbation de l'État de résidence.

3. Des modifications ultérieures ne peuvent être apportées par l'État d'envoi au siège d'un poste consulaire, à sa classe ou à sa circonscription consulaire, qu'avec l'accord de l'État de résidence.

Article 3

1. Le chef de poste consulaire est admis à l'exercice de ses fonctions après présentation de la commission consulaire et après l'octroi d'un exequatur par l'État de résidence.

2. L'État d'envoi transmet la commission consulaire par l'intermédiaire de sa mission diplomatique ou par un autre moyen approprié au Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence. La commission consulaire indique les prénoms, le nom et le rang du chef de poste consulaire, sa nationalité, la circonscription consulaire dans laquelle il doit exercer ses fonctions et le siège du poste consulaire.

3. Après présentation de la commission consulaire, l'État de résidence lui accorde un exequatur aussi rapidement que possible.

4. L'État de résidence peut admettre provisoirement le chef de poste consulaire à l'exercice de ses fonctions, en attendant la délivrance de l'exequatur.

5. Dès que le chef de poste consulaire a reçu la permission d'exercer ses fonctions, même provisoirement, les agences de l'État de résidence prennent les mesures nécessaires pour lui permettre d'exercer ses fonctions.

Article 4

Le Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence est informé par écrit :

(1) De l'arrivée à un poste consulaire d'un membre dudit poste après sa nomination, de son départ définitif ou de la fin de l'exercice de ses fonctions, et de tout changement influant sur son statut et susceptible de se produire pendant la durée de son service au poste consulaire;

(2) De l'arrivée et du départ définitif d'une personne appartenant à la famille d'un membre du poste consulaire et, s'il y a lieu, du fait qu'une personne devient membre de la famille ou cesse de l'être;

(3) De l'arrivée et du départ définitif d'un membre du personnel privé et la fin de son service;

(4) De l'embauche ou du licenciement d'une personne résidant en permanence dans l'État de résidence en tant que membre du poste consulaire ou du personnel privé.

Article 5

1. Les agences compétentes de l'État de résidence délivrent gratuitement à chaque fonctionnaire consulaire un document approprié confirmant son identité et son statut.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article sont aussi applicables aux employés consulaires, membres du personnel de service et membres du personnel privé, à condition que lesdites personnes ne soient pas des ressortissants de l'État de résidence et n'aient pas de lieu de résidence permanente dans ledit État.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article s'appliquent mutatis mutandis aux membres de la famille.

Article 6

Seules peuvent être fonctionnaires consulaires les personnes qui sont des ressortissants de l'État d'envoi, n'ont pas de lieu de résidence permanente dans l'État de résidence et ne sont pas engagées, dans ledit État, dans d'autres activités lucratives que celles de leurs fonctions officielles.

Article 7

L'État de résidence peut à tout moment, sans être tenu de justifier sa décision, informer l'État d'envoi par la voie diplomatique ou par un autre moyen approprié que l'exequatur délivré au chef de poste consulaire a été révoqué, ou qu'un fonctionnaire consulaire a été déclaré persona non grata, ou que tout autre membre du poste consulaire est une personne indésirable. Dans ce cas, l'État d'envoi doit rappeler la personne visée si elle a déjà commencé à exercer ses fonctions. Si l'État d'envoi ne remplit pas cette obligation dans un délai raisonnable, l'État de résidence peut cesser de reconnaître ladite personne comme membre du poste consulaire.

Article 8

Après notification aux États concernés et en l'absence d'une objection expresse de la part de l'un d'entre eux, l'État d'envoi peut confier à un poste consulaire établi dans un État l'exercice de fonctions consulaires dans un autre État.

Article 9

Après due notification à l'État de résidence et en l'absence de toute objection de la part dudit État, un poste consulaire de l'État d'envoi peut exercer dans l'État de résidence des fonctions consulaires au nom d'un État tiers.

CHAPITRE III. FACILITÉS, PRIVILÈGES ET IMMUNITÉS

Article 10

1. L'État de résidence accorde à un poste consulaire toutes les facilités dans l'exercice de ses fonctions et prend les mesures appropriées pour permettre aux membres du poste consulaire d'exercer leurs activités officielles et de jouir des droits, privilèges et immunités prévus par la présente Convention. L'État de résidence prend les mesures appropriées pour assurer la sécurité du poste.

2. L'État de résidence traite les fonctionnaires consulaires avec le respect nécessaire et prend toutes les mesures appropriées pour empêcher toute atteinte à leur personne, leur liberté ou leur dignité.

Article 11

1. Si le chef d'un poste consulaire n'est pas en mesure d'exercer ses fonctions ou si la position du chef du poste consulaire n'est pas occupée, un chef provisoire peut agir temporairement en tant que chef du poste consulaire.

2. Les prénoms et le nom du chef provisoire seront notifiés, soit par la mission diplomatique de l'État d'envoi soit, si cet État n'a pas de mission diplomatique dans l'État de résidence, par le chef du poste consulaire ou, si ce dernier n'est pas en mesure de le faire, par l'agence compétente de l'État d'envoi, au Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence ou à l'agence nommée par ce Ministère. Cette notification doit, en principe, être effectuée au préalable. L'État de résidence peut soumettre à son accord l'admission d'un chef provisoire qui n'est pas un représentant diplomatique ni un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi dans l'État de résidence.

3. Les agences compétentes de l'État de résidence doivent apporter au chef provisoire assistance et protection. Pendant la durée de son service en tant que chef du poste, les dispositions de la présente Convention sont applicables au chef provisoire sur les mêmes bases que pour le chef du poste consulaire concerné. L'État de résidence n'est cependant pas tenu d'accorder au chef provisoire les facilités, privilèges et immunités dont le chef de poste consulaire ne bénéficie que parce qu'il remplit des conditions que le chef provisoire ne remplit pas.

4. Si, dans les circonstances mentionnées au paragraphe 1 du présent article, la personne nommée chef provisoire par l'État d'envoi est un membre du personnel de la mission diplomatique dudit État ou un représentant de son Ministère des affaires étrangères, elle bénéficiera des immunités et privilèges diplomatiques si l'État de résidence ne s'y oppose pas.

Article 12

1. L'État d'envoi a le droit, sous réserve des conditions prévues par les lois et autres règlements de l'État de résidence :

(1) D'acquérir en propriété, de posséder ou de louer des terrains, des bâtiments ou des parties de bâtiments qui serviront de siège d'un poste consulaire, de résidence du chef du poste consulaire ou de logement d'autres membres du poste consulaire;

(2) De construire ou d'aménager à ces mêmes fins des bâtiments sur les parcelles de terrain acquises;

(3) De transférer le droit de propriété des terrains, des bâtiments ou parties des bâtiments ainsi acquis ou construits.

2. L'État d'envoi doit, si nécessaire, aider le poste consulaire à acquérir un logement convenable pour ses membres.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'exemptent pas l'État d'envoi de l'obligation de se conformer aux règlements et restrictions relatifs à la construction, à l'urbanisme et à la protection des monuments, applicables dans la région où se trouvent ou se trouveront les parcelles de terrain, les bâtiments ou les parties de bâtiments visés.

Article 13

1. L'écusson aux armes de l'État d'envoi ainsi qu'une inscription appropriée dans la langue de l'État d'envoi et dans la langue de l'État de résidence, désignant le poste consulaire, peuvent être placés sur le bâtiment où se trouve ce poste et sur la résidence du chef de ce poste.

2. Le pavillon de l'État d'envoi peut être arboré sur le bâtiment où se trouve le poste consulaire et sur la résidence du chef de ce poste.

3. Le chef du poste consulaire peut aussi placer le pavillon de l'État d'envoi sur ses moyens de transport lorsqu'ils sont utilisés à des fins officielles.

Article 14

1. Les locaux consulaires sont inviolables. Les agences de l'État de résidence ne peuvent pas y pénétrer sans le consentement du chef de poste consulaire, du chef de mission diplomatique de l'État d'envoi ou la personne désignée par l'un d'eux.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aussi au logement des fonctionnaires consulaires et des employés consulaires.

Article 15

Les locaux consulaires, leur équipement, les biens du poste consulaire et ses moyens de transport ne font l'objet d'aucune forme de réquisition à des fins de défense nationale, d'utilité publique ou à d'autres fins.

Article 16

1. Les locaux d'un poste consulaire, la résidence du chef de poste consulaire et le logement des membres du poste consulaire dont le propriétaire ou le locataire est l'État d'envoi ou toute personne agissant en son nom, sont exemptés de tous droits et impôts publics, régionaux et communaux, à l'exception des paiements dus pour la prestation de services spécifiques.

2. Les exemptions visées au paragraphe 1 du présent article ne s'appliquent pas aux droits et impôts dus en vertu des lois et autres règlements de l'État de résidence par une personne qui a conclu un contrat avec l'État d'envoi ou avec une personne agissant en son nom.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aussi aux moyens de transport qui font partie des biens de l'État d'envoi et sont destinés à l'usage du poste consulaire.

Article 17

Les archives consulaires sont inviolables à tout moment et en quelque lieu qu'elles se trouvent.

Article 18

1. L'État de résidence permet et protège la liberté de communication d'un poste consulaire à toutes fins officielles. En communiquant avec le Gouvernement, les missions diplomatiques et les autres postes consulaires de l'État d'envoi, où qu'ils se trouvent, le poste consulaire peut employer tous les moyens de communication appropriés, y compris les courriers diplomatiques ou consulaires, la valise diplomatique ou consulaire et les messages codés ou chiffrés. Le poste consulaire ne peut installer et utiliser du matériel de transmission et de réception radio qu'avec le consentement de l'État de résidence.

2. La correspondance officielle du poste consulaire est inviolable. L'expression "correspondance officielle" désigne toute correspondance relative au poste consulaire et à ses fonctions.

3. La valise consulaire doit porter des indications extérieures visibles de sa nature et ne peut contenir que la correspondance officielle, ainsi que des documents et objets destinés exclusivement à des fins officielles.

4. La valise consulaire ne doit être ni ouverte ni retenue. Si toutefois les agences compétentes de l'État de résidence ont des raisons importantes de croire que la valise contient des objets autres que la correspondance, les documents et les objets visés au paragraphe 3 du présent article, elles peuvent demander que ladite valise soit ouverte en leur

présence par un représentant autorisé de l'État d'envoi. Si les agences de l'État d'envoi refusent de se conformer à cette demande, la valise sera renvoyée à son lieu d'origine.

5. Le courrier consulaire doit être muni d'un document officiel confirmant son statut et spécifiant le nombre des colis constituant la valise consulaire. Seul un ressortissant de l'État d'envoi qui n'a pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence peut être un courrier consulaire. Dans l'exercice de ses fonctions, le courrier consulaire est protégé par l'État de résidence, jouit de l'inviolabilité personnelle et ne peut être détenu, arrêté ou soumis, de toute autre manière, à aucune mesure de limitation de sa liberté personnelle.

6. La valise consulaire peut être confiée au capitaine d'un navire ou au commandant d'un aéronef. Le capitaine ou le commandant doit être muni d'un document officiel indiquant le nombre des colis constituant la valise consulaire, mais il n'est pas considéré comme un courrier consulaire. Un fonctionnaire consulaire peut recevoir gratuitement et directement la valise consulaire du capitaine du navire ou du commandant de l'aéronef et l'envoyer de la même manière.

Article 19

1. Les fonctionnaires consulaires bénéficient de l'immunité de juridiction pénale, civile et administrative de l'État de résidence. Ils jouissent de l'inviolabilité personnelle et ne peuvent être détenus, arrêtés ou soumis, de toute autre manière, à aucune mesure limitative de leur liberté personnelle.

2. Les employés consulaires et les membres du personnel de service jouissent de l'inviolabilité personnelle vis-à-vis de la juridiction pénale, civile ou administrative de l'État de résidence en ce qui concerne les activités qu'ils exercent dans le cadre de leurs fonctions officielles.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article ne s'appliquent pas aux actions :

(1) Résultant d'un contrat conclu par un membre du poste consulaire dans lequel il n'a pas agi explicitement en tant que représentant de l'État d'envoi ou en tant que personne considérée comme tel;

(2) Résultant d'un dommage qui se produit suite à un accident causé par un membre du poste consulaire dans l'État de résidence du fait de l'utilisation d'un moyen de transport quel qu'il soit;

(3) Relatives à des affaires de succession dans lesquelles un membre du poste consulaire participe en tant qu'héritier, légataire, exécuteur testamentaire ou administrateur ou curateur, à titre privé.

4. Les dispositions des paragraphes 1 à 3 du présent article s'appliquent mutatis mutandis aux membres de la famille.

Article 20

1. L'État d'envoi peut renoncer aux privilèges et immunités visés aux paragraphes 1 et 2 de l'article 19 de la présente Convention. Cette renonciation doit toujours être explicite et notifiée à l'État de résidence.

2. Si un membre d'un poste consulaire engage une procédure dans une affaire où il bénéficie de l'immunité de juridiction, cette procédure le prive du droit d'invoquer l'immunité à l'égard de toute demande reconventionnelle directement liée à la demande principale.

3. Une renonciation à l'immunité de juridiction pour une action judiciaire ou administrative n'est pas censée impliquer la renonciation à l'immunité quant aux mesures d'exécution du jugement, pour lesquelles une renonciation distincte est requise.

Article 21

1. Les membres d'un poste consulaire peuvent être convoqués pour déposer comme témoins devant les tribunaux et autres agences compétentes de l'État de résidence. Si un fonctionnaire consulaire refuse de comparaître ou de témoigner, aucune mesure de contrainte ni aucune sanction ne peut lui être appliquée. Les employés consulaires et les membres du personnel de service ne doivent pas refuser de témoigner, si ce n'est dans les cas mentionnés au paragraphe 3 du présent article.

2. L'agence de l'État de résidence qui convoque un membre d'un poste consulaire pour qu'il dépose un témoignage, ne doit pas le gêner dans l'exercice de ses fonctions officielles. Elle peut recueillir ce témoignage du membre du poste consulaire au poste consulaire, à sa résidence ou à son logement.

3. Les membres d'un poste consulaire ne sont pas tenus de déposer sur des faits ayant trait à l'exercice de leurs fonctions officielles ni de produire la correspondance officielle ou d'autres documents des archives consulaires. Cette disposition est également applicable aux membres de la famille des membres du poste consulaire et aux membres du personnel privé en ce qui concerne les faits ayant trait à l'activité du poste consulaire.

4. Les membres d'un poste consulaire ne sont pas tenus de se prononcer en tant qu'experts sur le droit national de l'État d'envoi.

Article 22

Les membres d'un poste consulaire et les membres de leur famille sont exempts dans l'État de résidence de toute prestation personnelle, de tout service d'intérêt public et des charges militaires telles que les réquisitions, contributions et logements militaires.

Article 23

Les membres d'un poste consulaire et les membres de sa famille sont exemptés de toutes les obligations prévues par les lois et autres règlements de l'État de résidence en matière d'immatriculation, de permis de séjour et autres formalités similaires applicables aux étrangers.

Article 24

1. Les membres d'un poste consulaire et les membres de sa famille sont exemptés de tous droits et impôts sur le revenu des personnes physiques ou sur la propriété, qu'ils soient nationaux, régionaux ou communaux, à l'exception :

(1) Des impôts normalement incorporés dans le prix des marchandises ou des services;

(2) Des droits et impôts sur les biens immobiliers situés sur le territoire de l'État de résidence, sous réserve des dispositions de l'article 16 de la présente Convention;

(3) Des droits de succession et de mutation perçus par l'État de résidence;

(4) Des droits et des impôts sur les revenus privés, y compris les revenus du capital qui ont leur source dans l'État de résidence et les impôts sur les investissements effectués dans des entreprises commerciales ou financières situées dans l'État de résidence;

(5) Des droits d'enregistrement, de greffe, d'hypothèque et de timbre, sous réserve des dispositions de l'article 16 de la présente Convention.

2. Les membres d'un poste consulaire qui emploient des personnes dont les traitements ou salaires ne sont pas exemptés de l'impôt sur le revenu dans l'État de résidence doivent respecter les obligations que les lois et autres règlements de cet État imposent aux employeurs en matière de perception de l'impôt sur le revenu.

Article 25

1. Sous réserve des lois et autres règlements applicables, l'État de résidence autorise l'importation et l'exportation des objets suivants, et accorde les exemptions de tous droits de douane, taxes et droits, à l'exception des frais de chargement, de transport, d'entrepôt, et de déchargement ou d'autres services :

(1) Les objets destinés à l'usage officiel d'un poste consulaire;

(2) Les objets, moyens de transport compris, destinés à l'usage personnel des membres du poste consulaire ou des membres de leur famille, et notamment les articles destinés à meubler leur logement.

2. Les bagages personnels des fonctionnaires consulaires et des membres de leurs familles sont exemptés de contrôle sauf s'il y a de sérieuses raisons de supposer qu'ils contiennent des objets autres que ceux qui sont visés à l'alinéa 2 du paragraphe 1 du présent article, ou des objets dont l'importation et l'exportation sont interdites par les lois et règlements de quarantaine de l'État de résidence. Ce contrôle ne peut avoir lieu qu'en présence du fonctionnaire consulaire ou de son représentant autorisé.

Article 26

Sous réserve de ses lois et autres règlements applicables aux zones dont l'accès est interdit ou réglementé pour des raisons de sécurité, l'État de résidence assurera à tous les membres d'un poste consulaire et aux membres de leur famille la liberté de se déplacer sur

son territoire. L'État de résidence ne devra toutefois en aucun cas gêner un fonctionnaire consulaire dans l'exercice de ses fonctions.

Article 27

1. Les privilèges et immunités prévus par la présente Convention, à l'exception des dispositions des paragraphes 3 et 4 de l'article 21, ne sont pas accordés aux employés consulaires et aux membres du personnel de service s'ils sont ressortissants de l'État de résidence ou ont un lieu de résidence permanent dans cet État.

2. Les membres de la famille d'un membre du poste consulaire qui est ressortissant de l'État de résidence ou qui a un lieu de résidence permanent dans cet État et les membres de la famille d'un membre du poste consulaire qui sont ressortissants de l'État de résidence ou qui ont un lieu de résidence permanent dans cet État ou qui exercent une activité lucrative dans l'État de résidence, ne jouissent pas des privilèges ou immunités, à l'exception des dispositions du paragraphe 3 de l'article 21.

3. À l'exception des dispositions du paragraphe 3 de l'article 21, les privilèges et immunités visés dans la présente Convention ne sont pas accordés aux membres du personnel privé.

4. L'État de résidence exerce son autorité à l'égard des personnes visées aux paragraphes 1 à 3 du présent article de façon à ne pas gêner inutilement le poste consulaire dans l'exercice de ses fonctions.

Article 28

Toutes les personnes qui ont droit à bénéficier de privilèges et immunités au titre de la présente Convention seront tenues, sans préjudice desdits privilèges et immunités, de se conformer aux lois et autres règlements de l'État de résidence, y compris ceux qui réglementent les principes du trafic et de la sécurité des moyens de transport.

CHAPITRE IV. FONCTIONS CONSULAIRES

Article 29

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, dans les limites de leur circonscription consulaire, d'exercer les fonctions visées dans le présent chapitre de la Convention. Ils peuvent en outre exercer d'autres fonctions consulaires officielles si elles ne sont pas contraires à la législation de l'État de résidence et si cet État ne s'y oppose pas.

2. Les fonctionnaires consulaires peuvent, après notification à l'État de résidence, agir en tant que représentant de l'État de résidence auprès de toute organisation internationale.

3. Les fonctionnaires consulaires peuvent, dans le cadre de l'exercice de leurs fonctions, s'adresser par écrit ou par oral, aux agences compétentes de leur circonscription consulaire ou aux autorités centrales de l'État de résidence.

4. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de toucher une rémunération conformément à la législation de l'État d'envoi. Les montants perçus en tant que tels seront exempts de tous impôts et droits de l'État de résidence.

Article 30

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de protéger les intérêts de l'État d'envoi et de ses ressortissants.

Article 31

Les fonctionnaires consulaires ont notamment pour tâche de promouvoir le développement des relations commerciales, économiques, scientifiques et culturelles entre l'État d'envoi et l'État de résidence et de contribuer de toute autre manière au développement de relations amicales entre eux.

Article 32

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

- (1) De tenir un registre des ressortissants de l'État d'envoi;
- (2) De recevoir des notifications et des documents concernant les naissances ou les décès des ressortissants de l'État d'envoi;
- (3) De recevoir, conformément à la législation de l'État d'envoi, des déclarations concernant des mariages, à condition que les deux parties soient des ressortissants de cet État.

2. Les fonctionnaires consulaires aviseront les agences compétentes de l'État de résidence qu'ils ont accompli les actions visées aux alinéas 2 et 3 du paragraphe 1 du présent article, si la législation de l'État de résidence l'exige.

3. Les dispositions des alinéas 2 et 3 du paragraphe 1 du présent article n'exemptent pas les personnes concernées de l'obligation de se conformer aux formalités prévues par la législation de l'État de résidence.

Article 33

Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

- (1) De délivrer, renouveler et révoquer les passeports des ressortissants conformément à la législation de l'État d'envoi;
- (2) De délivrer des documents autorisant des personnes à entrer dans l'État d'envoi et d'apporter un certain nombre de modifications à ces documents;
- (3) De délivrer des visas.

Article 34

Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

(1) De recevoir, d'enregistrer, de dresser et d'authentifier des déclarations faites par des ressortissants de l'État d'envoi, y compris des déclarations liées à des affaires de famille et à des affaires de nationalité;

(2) De dresser, enregistrer, authentifier et stocker les testaments des ressortissants de l'État d'envoi;

(3) De dresser, enregistrer et authentifier les contrats conclus entre les ressortissants de l'État d'envoi et d'authentifier les testaments unilatéraux si lesdits contrats et testaments ne sont pas contraires à la législation de l'État de résidence. Les fonctionnaires consulaires ne sont toutefois pas habilités à dresser, enregistrer et authentifier les contrats et testaments qui créent, transfèrent ou liquident des droits sur des biens immeubles situés dans l'État de résidence;

(4) De dresser, enregistrer et authentifier des contrats entre ressortissants de l'État d'envoi d'une part et ressortissants de l'État de résidence ou d'un État tiers, d'autre part, si lesdits contrats ne doivent être signés ou ne doivent produire d'effets juridiques que dans l'État d'envoi et à condition qu'ils ne soient pas contraires à la législation de l'État de résidence;

(5) D'authentifier des documents délivrés par les agences et les bureaux de l'État d'envoi ou l'État de résidence ainsi que de certifier conformes des copies et des transcriptions et des extraits de ces documents;

(6) De traduire des documents et de certifier l'exactitude des traductions;

(7) D'authentifier les signatures des ressortissants de l'État d'envoi;

(8) De recevoir, pour les garder en dépôt, des documents, des fonds ou tout objet provenant des ressortissants de l'État d'envoi ou à leur intention, si cela n'est pas contraire aux lois et autres règlements de l'État de résidence. Ces documents, fonds ou autres objets gardés en dépôt ne peuvent être exportés de l'État de résidence que si cette exportation est conforme aux lois et autres règlements de cet État;

(9) Délivrer des documents concernant l'origine des marchandises.

Article 35

Les documents qui ont été dressés, authentifiés ou traduits par un fonctionnaire consulaire conformément aux dispositions de l'article 34 de la présente Convention sont reconnus dans l'État de résidence comme des documents produisant le même effet juridique et ayant le même effet que des documents dressés, authentifiés ou traduits par les agences compétentes de l'État de résidence.

Article 36

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de délivrer des documents judiciaires et autres et de mener des audiences conformément aux traités internationaux en vigueur et, en

l'absence de tels traités, de façon conforme aux lois et autres règlements de l'État de résidence. Ce droit ne peut être exercé qu'à l'égard des ressortissants de l'État d'envoi et sans appliquer de mesures coercitives.

Article 37

Les fonctionnaires consulaires ont le droit, dans les limites de la législation et d'autres règlements de l'État de résidence, de protéger les intérêts des ressortissants de l'État d'envoi qui sont des personnes mineures ou d'autres personnes qui ne disposent pas de toutes les capacités nécessaires pour mener une action en justice, notamment lorsqu'il s'avère nécessaire d'instituer leur tutelle ou leur curatelle.

Article 38

Les agences compétentes de l'État de résidence avisent sans retard un fonctionnaire consulaire du décès d'un ressortissant de l'État d'envoi et lui fournissent sans frais une copie du certificat de décès.

Article 39

1. Les agences compétentes de l'État de résidence avisent sans retard un poste consulaire de l'ouverture dans cet État de la succession d'un ressortissant de l'État d'envoi ainsi que de l'ouverture d'une succession, quelle que soit la nationalité de la personne décédée, si un ressortissant de l'État d'envoi est nommé héritier ou légataire de la succession ou a droit à la succession pour toute autre raison.

2. Les agences compétentes de l'État de résidence prendront les mesures appropriées prévues par les lois et autres règlements de cet État pour assurer la succession et pour fournir à un fonctionnaire consulaire une copie du testament, si celui-ci a été dressé, ainsi que toute autre information au sujet de la succession, du lieu de résidence des personnes ayant droit à la succession et la valeur ainsi que la composition de la succession, y compris les montants provenant de la sécurité sociale, les revenus et les polices d'assurances. Elles informeront également de la date fixée pour engager la procédure successorale ou de son état.

3. Les fonctionnaires consulaires sont autorisés, sans être tenus de présenter une procuration, à représenter devant les tribunaux et d'autres agences compétentes de l'État de résidence, directement ou par l'entremise de leur représentant, un ressortissant de l'État d'envoi qui a droit ou qui a des prétentions à une succession dans l'État de résidence si celui-ci est absent ou n'a pas désigné un mandataire.

4. Le fonctionnaire consulaire a le droit d'exiger :

(1) La conservation de la succession, la pose de scellés ainsi que leur levée, la prise de mesures en vue de la conservation de la succession, y compris la désignation d'un curateur de la succession, et la participation à ces actions;

(2) La vente des biens faisant partie de la succession ainsi que la notification de la date fixée pour cette vente afin qu'il puisse y être présent.

5. À la fin de la procédure successorale ou d'autres actions officielles, les agences compétentes de l'État de résidence en informeront, sans retard, le fonctionnaire consulaire et, après règlement des dettes, droits et impôts, elles lui transmettront, dans un délai de trois mois, la succession ou les parts de la succession des personnes qu'il représente.

6. Le fonctionnaire consulaire a le droit de recevoir, afin de les remettre à l'ayant droit, les parts de la succession et les legs laissés à un ressortissant de l'État d'envoi qui n'a pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence et de recevoir les montants correspondant à l'indemnisation, aux pensions, aux rémunérations impayées et aux polices d'assurance, tels qu'ils sont dus à l'ayant droit.

7. La remise à l'État d'envoi, conformément aux dispositions des paragraphes 5 et 6 du présent article, des biens et des montants dus ne pourra être effectuée que conformément aux lois et autres règlements de l'État de résidence.

Article 40

1. Si un ressortissant de l'État d'envoi qui n'a pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence, est décédé pendant son séjour dans cet État, les effets qu'il a laissés seront protégés par les agences compétentes de l'État de résidence puis remises, sans procédure spéciale, à un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi. Le fonctionnaire consulaire remboursera les dettes contractées par le défunt au cours de son séjour dans l'État de résidence jusqu'à un montant égal à la valeur des objets remis.

2. Les dispositions du paragraphe 7 de l'article 39 de la présente Convention s'appliquent mutatis mutandis aux biens visés au premier paragraphe du présent article.

Article 41

Si un ressortissant de l'État d'envoi, du fait qu'il est absent ou pour d'autres raisons sérieuses, n'est pas en mesure de défendre ses droits et intérêts en temps voulu, un fonctionnaire consulaire aura le droit de le représenter devant les autorités de l'État de résidence jusqu'à ce que ledit ressortissant désigne son propre mandataire ou apparaisse en personne pour défendre ses droits et intérêts.

Article 42

1. Un fonctionnaire consulaire a le droit de communiquer avec tout ressortissant de l'État d'envoi et de le rencontrer pour lui donner des conseils et tout type d'assistance et, si nécessaire, prendre des mesures en vue de lui fournir une assistance juridique. L'État de résidence ne peut en aucun cas limiter le contact d'un ressortissant de l'État d'envoi avec le fonctionnaire consulaire, ni restreindre son accès au poste consulaire.

2. Les agences compétentes de l'État de résidence avisent un poste consulaire sans retard, et au plus tard dans un délai de trois jours, de l'arrestation, la détention ou toute autre privation de liberté d'un ressortissant de l'État d'envoi.

3. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, sans retard, c'est-à-dire avant expiration de quatre jours, de rendre visite à un ressortissant de l'État d'envoi arrêté, détenu ou

purgeant une peine d'emprisonnement ou privé de liberté de toute autre manière ainsi que d'établir un contact avec lui. Les droits visés au présent paragraphe doivent être accordés conformément aux lois et autres règlements de l'État de résidence, étant entendu que lesdits règlements et lois ne doivent pas être contraires à ces droits.

4. Les agences compétentes de l'État de résidence doivent, sans retard, informer un poste consulaire de l'État d'envoi de tout accident et autre incident sérieux dont les ressortissants de l'État d'envoi sont victimes.

Article 43

1. Un fonctionnaire consulaire a le droit de prêter toutes formes d'assistance et de conseils aux navires de l'État d'envoi et aux équipages de ces navires pendant qu'ils se trouvent dans les ports et dans les eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence.

2. Un fonctionnaire consulaire peut se rendre à bord d'un navire de l'État d'envoi immédiatement après que ce navire a obtenu l'autorisation de naviguer à son arrivée, et le capitaine du navire ainsi que les membres de l'équipage peuvent entrer en contact avec lui.

3. Un fonctionnaire consulaire peut bénéficier du droit de supervision et d'inspection à l'égard des navires de l'État d'envoi et de leurs équipages. À cette fin, il peut aussi visiter ces navires et recevoir la visite des capitaines et d'autres membres de leurs équipages.

4. Un fonctionnaire consulaire peut demander de l'assistance aux agences compétentes de l'État de résidence pour toutes les affaires concernant toute mesure prise à l'égard d'un navire de l'État d'envoi, de son capitaine et des membres de son équipage.

Article 44

Un fonctionnaire consulaire a le droit, à l'égard des navires de l'État d'envoi :

(1) Sans préjudice des droits des autorités de l'État de résidence, d'enquêter sur tout incident qui a eu lieu à bord du navire pendant son voyage et pendant ses escales, d'interroger le capitaine et tout membre de l'équipage du navire, d'examiner les documents du navire, de recevoir des déclarations relatives au navire, à sa cargaison et à son voyage, ainsi que de faciliter l'entrée et le séjour du navire dans le port et son départ du port;

(2) De régler tout litige entre le capitaine et les membres de l'équipage du navire, y compris les litiges relatifs aux salaires et aux contrats de travail;

(3) De prendre les mesures appropriées dans des affaires relatives aux soins médicaux et au rapatriement du capitaine ou de tout membre de l'équipage du navire;

(4) D'assurer la défense juridique au capitaine et aux membres de l'équipage dans leurs relations avec les tribunaux et autres agences de l'État de résidence et, à cet effet, d'assurer qu'ils bénéficient d'une défense juridique et de l'assistance d'un interprète;

(5) De rédiger, recevoir, enregistrer ou authentifier des déclarations ou autres documents concernant le navire, qui sont prévus par la législation de l'État d'envoi;

(6) D'exercer toute autre action prévue par l'État d'envoi en matière de navigation, à condition que ces actions ne soient pas contraires aux lois et autres règlements de l'État de résidence.

Article 45

1. Les tribunaux et autres agences compétentes de l'État de résidence ne peuvent pas exercer leur juridiction à l'égard des infractions commises à bord d'un navire de l'État d'envoi, sauf lorsque :

(1) Les infractions sont commises par ou contre un ressortissant de l'État de résidence, ou par ou contre toute autre personne si elle n'est pas membre de l'équipage du navire;

(2) Les infractions sont de nature à troubler la paix ou la sécurité dans un port ou dans les eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence;

(3) Les infractions violent les lois et autres règlements de l'État de résidence concernant la santé publique, la sécurité de la vie humaine en mer, l'immigration, la réglementation douanière, la pollution de la mer ou le transport illicite de stupéfiants;

(4) Les infractions passibles en vertu de la législation de l'État de résidence d'une privation de liberté pour une période d'au moins cinq ans ou d'une peine plus sévère.

2. Dans les autres cas, les autorités susdites ne peuvent agir que sur la demande ou avec le consentement d'un fonctionnaire consulaire.

Article 46

1. Lorsque les tribunaux ou d'autres agences compétentes de l'État de résidence se proposent de prendre des mesures coercitives, de prendre possession de biens ou de mener une enquête à bord d'un navire de l'État d'envoi, les autorités compétentes de l'État de résidence doivent en informer un poste consulaire avant que ces mesures soient prises, de façon à ce qu'un fonctionnaire consulaire ou son représentant puisse être présent pendant que ces mesures sont prises. S'il s'avère impossible d'informer le poste consulaire à l'avance, les agences compétentes de l'État de résidence le feront aussitôt que possible et en tout cas avant que les mesures susdites ne commencent à être prises. Les agences compétentes de l'État de résidence facilitent la visite du fonctionnaire consulaire à une personne arrêtée ou détenue, ainsi que la communication dudit fonctionnaire avec ladite personne et la mise en oeuvre de mesures appropriées en vue de protéger les intérêts de cette même personne.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également lorsque le capitaine ou les membres de l'équipage d'un navire doivent être interrogées à terre par les agences de l'État de résidence.

3. Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas, en revanche, dans le cas des inspections normales en matière de douane, de passeports et de santé ni aux mesures prises sur la demande ou avec le consentement du capitaine du navire.

Article 47

Lorsqu'un membre de l'équipage n'étant pas un ressortissant de l'État de résidence a quitté un navire de l'État d'envoi dans l'État de résidence sans le consentement du commandant, les agences compétentes de l'État de résidence, sur requête d'un fonctionnaire consulaire prêteront leur aide pour la recherche de cette personne.

Article 48

1. Si un navire de l'État d'envoi a fait naufrage ou a été endommagé, rejeté sur le rivage, a échoué ou a subi tout autre préjudice dans l'État de résidence, ou si tout objet appartenant à un ressortissant de l'État d'envoi et faisant partie de la cargaison a été endommagé suite au préjudice subi par le navire et a été trouvé sur la côte de l'État de résidence ou près de cette côte, ou a été remis à un port de l'État de résidence, les agences compétentes de cet État en informeront un poste consulaire aussi rapidement que possible.

2. Dans les cas mentionnés au paragraphe 1 du présent article, les agences compétentes de l'État de résidence prendront toutes les mesures nécessaires afin d'organiser le sauvetage ou les secours et la protection du navire, des passagers, de l'équipage, de l'équipement du navire, de la cargaison, des provisions et autres articles à bord du navire et également afin d'éviter la destruction des biens. Cette disposition s'applique aussi aux articles faisant partie du navire ou de sa cargaison et qui ont été trouvés à l'extérieur du navire. Les agences compétentes de l'État de résidence informeront le plus rapidement possible un poste consulaire de toutes les mesures prises.

3. Un fonctionnaire consulaire peut prêter assistance, de quelque manière que ce soit, à ce navire, ses passagers et aux membres de l'équipage; à cette fin, il peut demander de l'aide aux autorités compétentes de l'État de résidence. Le fonctionnaire consulaire peut demander que les mesures visées au paragraphe 2 du présent article soient prises et peut aussi chercher à assurer le lancement ou la poursuite des réparations du navire ou peut demander aux agences compétentes de l'État de résidence de prendre de telles mesures.

4. Si un navire de l'État d'envoi qui a subi un préjudice ou tout objet appartenant à ce navire est trouvé sur la côte de l'État de résidence ou à proximité ou est amené dans un port de cet État, et que ni le capitaine du navire ni le propriétaire, ni son mandataire, ni l'assureur n'ont pu prendre des mesures de protection ou des décisions concernant ce navire ou cet objet, un fonctionnaire consulaire sera autorisé, au nom du propriétaire à prendre les mesures que ce dernier aurait pu prendre lui-même à cet égard. Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent aussi à tout objet qui fait partie de la cargaison du navire et qui appartient à un ressortissant de l'État d'envoi.

5. Si un objet qui fait partie de la cargaison du navire d'un État tiers qui a subi un préjudice et qui appartient à un ressortissant ou à une personne morale de l'État d'envoi, est trouvé sur la côte de l'État de résidence ou à proximité ou a été amené dans un port de cet État, et que ni le capitaine du navire ni le propriétaire de l'objet, ni son mandataire, ni l'assureur n'ont pu prendre des mesures de protection ou des décisions concernant cet objet, il sera alors reconnu que le fonctionnaire consulaire est habilité à prendre, au nom du propriétaire, les mesures que ce dernier aurait pu prendre lui-même à cet égard.

Article 49

1. Si le capitaine ou tout autre membre de l'équipage d'un navire de l'État d'envoi est mort ou a disparu dans l'État de résidence à bord du navire ou sur terre, le capitaine ou son commandant en second ainsi qu'un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi sont les seuls compétents pour dresser un inventaire des objets, valeurs et autres biens laissés par le dé-

funt ou le disparu et pour effectuer les autres démarches nécessaires pour la protection des biens et leur transmission en vue de régler la succession.

2. En cas de décès ou de disparition du capitaine du navire ou de tout autre membre de l'équipage qui est un ressortissant de l'État de résidence, le capitaine ou son commandant en second remet une copie de l'inventaire visé au paragraphe 1 du présent article aux agences de l'État de résidence qui sont compétentes pour prendre toutes les mesures nécessaires pour protéger les biens et, en cas de besoin, régler la succession. Ces agences informeront de leurs démarches un poste consulaire de l'État d'envoi.

Article 50

Les dispositions des articles 43 à 49 inclus de la présente Convention sont également applicables mutatis mutandis aux aéronefs, à condition que cette application ne soit pas contraire aux dispositions des traités d'aviation bilatéraux ou multilatéraux en vigueur entre les Parties contractantes.

CHAPITRE V. DISPOSITIONS FINALES

Article 51

1. La présente Convention est sujette à ratification et entrera en vigueur 30 jours après la date de l'échange des instruments de ratification, qui aura lieu à ...

2. La présente Convention est conclue pour une période indéterminée. Elle pourra être dénoncée moyennant notification de l'une des deux Parties contractantes. Dans ce cas, elle cessera d'être en vigueur à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date de la dénonciation.

En foi de quoi les plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé leur sceau.

Fait à Tallinn le 2 juillet 1992, en deux exemplaires en langues estonienne et polonaise, les deux textes faisant également foi.

Pour la République d'Estonie :

JAAN MANITSKI

Pour la République de Pologne :

KRZYSZTOF SKUBISZEWSKI

